

BRĪVĀ LATVIJA

ISSN 0934-6759

APVIENOTĀ **LONDONAS AVĪZE** UN **LATVIJA**

2022. gada 9. – 15. februāris

Nr. 06 (1712)

Lasiet tīmeklī
www.brivalatvija.lv

Laika grāmata sēļu zemē

Ziema šogad Latvijā untumaina. Decembris mūs pārsteidza ar šim mēnesim netipisku aukstumu. Janvāris, savukārt, ar strauji mainīgiem laikapstākļiem – nedēļas sākumā salst, nedēļas nogalēs atkusnis, vai otrādi. Te saule, te puteņi. Februāris gan iesācies šim mēnesim diezgan atbilstoši – puteņiem seko atkušņi un atkal putina. Viss plūstošs un mainīgs – gluži kā dzīvē.

Ierasti februāra puteņu laikā, februāra sākumā, Neretā atzīmē etnografa, publicista un sabiedriskā darbinieka Mikus Skruziša dzīves gājumu. Dzimis 1861. gada 7. februārī Neretas Stanānu mājās saimnieka ģimenē, aizgājis pasaulē un atgriezies

tēva mājās, Mūžībā aiziet 1905. gada 10. februārī. Viņa mūža devums pamazām paaudžu nomaiņas gaitā, pasaules un Eiropas lielo vēsturisko notikumu nesto pārmaiņu rezultātā gan drīz jau izdzisis no ļaužu atmiņas. Tādēļ šis laiks, kad Latvijas kartē atgriežas vēsturiskā zeme Sēlija, ir īstais brīdis Mikus Skruziša piemiņas atsvaidzināšanai. Sēlijas vārds un Neretas cilvēku un dabas daudzinajums skan arī jaunāku laiku neretieša Jāņa Brūtgāna bērnības un jaunības atmiņu grāmatā “Mana Sēlija” Līgitas Kōvtunas sakārtojumā.

(Turpinājums 8. lpp.)

Apgāda vadītāja ar jaunajām grāmatām Lielzāles muižas Rožu zālē

Lielzāles muižas saimniece Ilma Svilāne un novadpētniece Ilga Cera

Neretās tautas namā dzied ansamblis Kadence

Lielzāles muiža ziemas mierā

Latvija dienu ritējumā

2., 3. un 4. lpp.

Juŗa Lorenca un Sallijas Benfeldes komentāri

5. lpp.

Pēteris Karlsons un Kārlis Streips par ziemas olimpiādu

6. – 7. lpp.

Gunaru Janovski atminoties

9. lpp.

Jaunumi no LaPa mūzeja

10. lpp.

BL sports

12. lpp.

JURIS
GRĪŅEVĪČS

Šo notikumu simbolizē skaitlis 4: četri orķestri, četri diriģenti, kā arī ceturta vētra janvārī, ceturtais laika tips todien... Ja vien ne sevišķā mūzikas mīlestība (lasi – recenzenta pienākumi) un alkas uz zināt jaunumus, kā arī atmiņā atsvaidzināt kādreiz zināmo, nekādi spēki nevarētu izraut no augsto apkures tarifa piesildītā dzīvokļa doties vētrā un slapi-draņķī uz Lielo Ģildi.

Tradicionālais Latviešu simfoniskās mūzikas lielkoncerts šogad tomēr notika, neraugoties uz pandēmijas ierobežojumiem, ļaujot elitārai publikai tieši baudīt skaņu mākslu. (Elitāra tāpēc, ka vietu skaits zālē ļoti ierobežots.) Jau tradicionāli programmā tika godināti klasiķi, bet netrūka arī pirmatskaņojumu.

Visneizdevīgākajā situācijā (ieskaitot arī tālo atceļu sevišķi nelabvēlīgos laika apstākļos) šoreiz bija liepājnieki Jāņa Liepiņa vadībā. Vēju pilsētas mūziķiem atvēlētā programma bija neveiksmīga mūzikas kvalitātes dēļ. Klasika Pētera Barisona 30 gadu vecumā radītās “Trīs prelūdijas” ir kompozīcija ar banāli romantisku saturu, izteiksmes līdzekļiem un studentiski neveiklu instrumentāciju. Tāda mūzika atmiņā nepaliek, diez vai to atpazītu, ja nu vienīgi pirmo daļu, kurai gan diriģents izveidoja nesamērīgi spēcīgu kulmināciju. Šī darba vieta ir archīvā – galu gala mūsu simfonisma vēsturē ir ne mazums darbu, kas nav skanējuši gadu desmitiem un plašākam klausītāju lokam, arī mūziķiem ir nepazīstami.

Viena no latviešu kinomūzikas pērlēm ir šā gada jubilāra Zigmara Liepiņa mūzika kino filmam “Sarkanais mežs”, kas izceļas ar spilgtu tēlainību, sevišķu atbilstību attēlotajiem notikumiem. Diemžēl, atrautībā no attēla un teksta šīs kvalitātes gandrīz pilnīgi izzūd un rezultātā – banāls popurijs, atgādinot nejausi sadieltu lupatu deķīti. Ja nu ir bijusi vēlme izveidot kaut ko dramaturģiski loģiskāku, varbūt derētu pastudēt priekšteču sniegumu šajā jomā, veidojot svītas no filmu mūzikas, piemēram, D. Šostakoviča u.c. Tāda mūzika nespēj iedvesmot atskaņotājus, un sniegums bija tikai profesionāli daudz maz korekts.

Koncerta otrajā daļā mūzicēja divi orķestri. Pirmais artistiski daudz spilgtākais bija *Sinfonietta Rīga* Normunda Šnē vadībā, atskaņojot jaunās komponistes (1989) Lindas Leimanes “*Ray-bows*”. Ir aizdomas, ka Linda ir latviete, ka viņa pazīst Pēteri Vasku un viņa mūziku. Gadu desmitiem visa pasaulē vispirms min skaņdarba nosaukumu latviski un tad raksta tulkojumu iekavās, piemēram, “Tālā gaisma”, “Klātbūtne” u.c. Un pasaule tādu kārtību akceptē. Bet mūsu jaunieši, to vidū šīvakara programmā iekļautais Jānis Petraškevičs,

tagad gan jau piederīgs vidējai paaudzei, kautrējas no sava latviskuma, it kā mēģinot iekļauties bezpersoniskajā angļiskajā pasaulē.

L. Leimanes darbam tas varētu būt arī pirmatskaņojums,

rīgu instrumentāciju (P. Plakida turpinājums?). Klausoties ne mirkli nelikās par gaļu, ko veicināja arī N. Šnē detalizēti pārdomātā un izslipētā interpretācija. Vecam cilvēkam, kāds ir recenzents, gan neizprotams

orķestris Aivja Gretera vadībā. *Bedres ļaudīm* tāda nokļūšana klausītāju acīs ir sevišķi nozīmīga, izraujoties no rutinas skavām. Kādreiz šis orķestris sadarbibā ar kori katru gadu sniedza koncertus Baltajā Namā.

mūzikas kultūrā, bet ne simfonismā. Viņa diplomdarbs, absolvējot konservatoriju – balāde “Tālavas taurētājs” ir teicams studenta veikums, bet ārpus mācību iestādes ar to vien nepietiek.

Koncertu spoži noslēdza Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris Gunta Kuzmas vadībā. Snieguma spilgtumu pastiprināja atskaņojamās mūzikas kvalitāte. Protams, uzmanības centrā bija J. Petraškeviča Koncerts klarnetei un orķestrim. Tagad atklājās, ka mūsu pieredzējušais skaņradis savā slēptajā būtībā ir īsts sadists un pret ko? Pret simpātisku jaunu dāmu Annu Gāgani, kurai jāspēlē praktiski bez pauzēm. Šajā aspektā tiek spīdoši turpinātas P. Vaska “Koncerta obojai” un P. Buravicka “Koncerta saksofonam” tradīcijas. Vai tiešām kompozīcijas katedrā nemāca, ka pušaminstrumenti, dziedāšana būtiski atšķiras no stīgu instrumentu vai klavieru spēles? Šī mūziķu kategorija pat koncertzānra darbos prasa saudzīgu attieksmi – nedrīkst viņus nodzīt līdz nāvei!

Anna Gāgane izturēja, spoži tiekot galā gan ar visaugstāko reģistru, gan arī viszemāko. Apbrīnojama ir jaunās mūziķes meistarība klusajā dinamikā – te, liekas, latviešu pūtēju vidū viņai līdzvērtīgu mūziķu nav. Liekas, orķestra kolēģiem A. Gāganes panākumi skauda un diriģenta vadībā vairākās kulminācijas epizodēs izdevās solisti nomākt, ko *palīdzēja* arī klarnetistes bijušais speciālitātes pedagogs pie orķestra stūres.

Visu grandiozo programmu spoži noslēdza Pētera Plakida “Variācijas orķestrim” – viena no latviešu simfoniskās mūzikas visaugstākajām virsotnēm. Iztulkojums bija mūzikas kvalitātei līdzvērtīgs gan atsevišķās solo epizodēs, gan kopskaņojumā un pārdomātajā dramaturģijā

Kādi būtu secinājumi?

Vispirms rūpīgāk jāveic programmas atlase, jo pat J. S. Bacham, V. A. Mocartam ir arī šīdabīgas kompozīcijas bez kurām varam iztikt.

Otrkārt, skaņdarbu sadalē orķestriem būtu jāievēro mūzikas kvalitātes līdzsvars, jo citādi mazāk pieredzējušiem klausītājiem var rasties aplams priekšstats par mūziķu spēles kvalitāti.

Treškārt, trīs stundas un 20 minūtes, ieskaitot starpbrīžus, ir krietni par daudz pat visnegausīgākajiem skaņu mākslas rijējiem. Ja nu tiešām vienlaikus vēlas demonstrēt visus mūsu orķestrus, var sarīkot, piemēram, mini festivālu divu koncertu apjomā divos vakaros.

Bet kopumā latviešu mūzikai koncertos jāskan daudz biežāk, it īpaši ar to grēko LNSO (vai aizmirsts par latviskumu un nacionālo mērogu?)

jo programmā lasām, ka tā esot 2021. gada jaundarba jauna versija. Šī kompozīcija saista ar pārdomātu dramaturģisko loģiku, sevišķi krāšņu un meista-

bija programmas vadītāja ieteikums vidusdaļu uztvert fizioloģiski (???)

Beidzot *no bedres izrāpēs* arī Nacionālās Operas un baleta

Diemžēl mūzikas kvalitātes dēļ mūziķi savas iespējas nevarēja atklāt. Pērnā gada nogalē Mūžībā aizsauktais Mārtiņš Brauns ierakstījis spožas lappuses mūsu

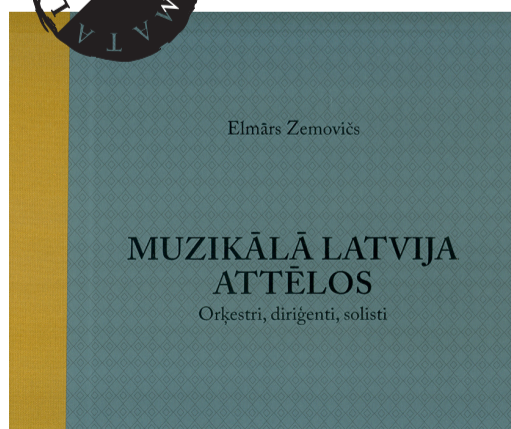
LAIKA GRĀMATA PIEDĀVĀ

ELMĀRS ZEMOVIČS

MŪZIKĀLĀ LATVIJA ATTĒLOS

Gan lielisks vēsturiskais izziņas materiāls, gan skaista *coffee table* stila grāmata par mūsu izcilākajiem mūziķiem, kuŗu dzīves gaitas bieži vien aizvijušās trimdā.

Cena: 12 eiro

www.laikagramata.lv

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

NBS komandieris neatbalsta obligātā militārā dienesta atjaunošanu Latvijā

Ja mēs gribam Latvijas aizsardzības sistēmā augsti profesionālas spējas, kas var īsā laikā nodrošināt Latvijas aizsardzību, tad tikai profesionāla sistēma kopā ar Zemessardzi ir derīga Latvijai. Tā intervijā Latvijas Televīzijas raidījumā "Viens pret vienu" sacīja Nacionālo bruņoto spēku (NBS) komandieris ģenerālleitnants Leonīds Kalniņš (*at-tēlā*). Viņš piebilda, ka esam demokrātiskā valstī, tāpēc diskutēt un runāt par to nav aizliegts, taču uz jautājumu, vai viņš atbalsta obligāto militāro dienestu Latvijā, Kalniņš atbildēja noraidoši.

Vienlaikus viņš vērsa uzmanību, ka tikai sešas NATO dalībvalstis ir obligātais dienests, bet pārējās valstīs – augstu attīstīts profesionālais dienests, kā arī mūsu Zemessardzei ekvivalentas struktūras. Kalniņš arī uzsvēra, ka saskaņā ar aptaujām Latvijas iedzīvotāju vidū atbalsts obligātajam dienestam ir zems, bet 17–24 gadu vecuma grupā tas ir vien 10%. "Ja brīvprātīgi esam izveidojuši Latvijas valsti, tad tā jāsarģā uz brīvprātības principa," viņš norādīja un uzsvēra, ka piespiedu likšana uzgāt valsti varētu izsaukt negatīvu reakciju.

Zemessardze ir simbols Latvijas tautas gatavībai aizstāvēt savu zemi

4. februārī Valsts prezidents Egils Levits Nacionālo bruņoto spēku Aviācijas bazē Lielvārdē piedalījās kārtējā Militārās padomes sēdē.

Pēc sēdes Valsts prezidents sniedza paziņojumu: "Šodien es Lielvārdē vadīju kārtējo Militārās padomes sēdi, kurā ar Nacionālo bruņoto spēku komandieri, Aizsardzības ministrijas un Nacionālo bruņoto spēku vadību pārrunāju Latvijas drošības un aizsardzības jautājumus. 26. janvārī, paziņojumā par Krievijas agresijas draudiem pret Ukrainu un prasībām NATO es formulēju Latvijas valsts pozīciju šajā jautājumā. Šajā Krievijas izraisītajā krīzē Latvija un visas NATO alianses dalībvalstis atbalsta Ukrainu. Mēs visi esam par brīvu un drošu Eiropu visām Eiropas valstīm. Mēs noraidām jebkādu domu par Eiropas sadalīšanu interešu sfērās. (...)

NATO alianses 3. pants nosaka, ka ikviena dalībvalsts uzturēs un attīstīs savas individuālās spējas pretoties bruņotam uzbrukumam. Tādēļ mēs esam attīstījuši savas pašaizsardzības spējas, atvēlot tām budžetā 2,3% no IKP. Esam stiprinājuši Na-

cionālos bruņotos spēkus, īpaši Zemessardzi, atbalstījuši Jaunsardzi un jau veidojam Valsts aizsardzības mācību sistēmu skolās.

Ikviena Latvijas pilsonis var dot savu pienesumu valsts aizsardzībā. Īpaši vēlos uzsvērt iespēju stāties Zemessardzē. Nevienam nav lieks, nevienam nav par vāju, katram cilvēkam ir sava vieta un uzdevums, lai mēs kopā spētu aizstāvēt savu ģimeni, savu tautu un savu valsti. Jo plašākas būs mūsu rindas Zemessardzē, jo drošāk mēs varēsim justies. Jo gatavāka visa tauta būs sargāt savu brīvību, jo cietāks rieksts tā būs jebkuram pretiniekam.

Nav būtiskas intereses par došanos karot Austrumukrainā

Valsts drošības dienesta (VDD) rīcībā esošā informācija patlaban neliecina, ka Latvijas iedzīvotāju vidū būtu vērojama būtiska interese par došanos uz Ukrainu, lai piedalītos militārās aktivitātēs Ukrainas vai separātisko spēku pusē, bet vienlaikus VDD redzeslokā ir atsevišķas personas, kuŗas izrāda pastiprinātu interesi par pašreizējām norisēm Ukrainas austrumos. Tāpat dienestā aģentūrai LETA apliecināja, ka VDD lietvedībā patlaban ir viens kriminālprocess par iespējamu prettiesisku piedalīšanos bruņotā konfliktā Ukrainas austrumos. Šis kriminālprocess sāks pērnajā gadā, pamatojoties uz dienesta rīcībā esošu informāciju. Plašākus komentārus par lietas apstākļiem dienestā nesniedz.

VDD brīdina, ka saistībā ar pašlaik saspringto situāciju Ukrainas austrumos došanās uz šo reģionu var būt saistīta ar riskiem drošībai un dzīvībai.

Baltijas valstu premjēri vienojas koordinēt pieeju Covid-19 pandēmijas apkarošanā

Baltijas valstu premjēri ir uzdevuši veselības ekspertiem un Veselības ministriju pārstāvjiem sazināties savā starpā, lai līdz martam Latvijas, Lietuvas un Igaunijas teritorijā izveidotu līdzīgu pieeju vīrusa apkarošanā, pēc tikšanās ar Igaunijas premjēri ministri Kaju Kallasu un Lietuvas premjēri ministri Ingridu Šimonīti žurnālistiem sacīja Ministru prezidents Krišjānis Kariņš (JV).

Arī Igaunijas premjēri ministre Kallasa norādīja, ka Ministru prezidenti sprieduši par to, kā koordinēt ierobežojumu atvieglojumus savā starpā, lai Baltijas valstis būtu vienoti noteikumi un izpratne, kā ar pandēmiju tikt galā, jo Covid-19 nepazīst robežas un visās vietās tas darbojas vienādi. Lietuvas premjēri ministre Šimonīte atzina, ka Covid-19 pandēmija savā veidā ir kļuvusi par ikdienu, tomēr situācija strauji mainās, rodas jauni paveidi, kas rada citus izaicinājumus. Viņas ieskatā, tuvojoties vasarai, ir svarīgi starp Baltijas valstīm koordinēt risinājumus, lai iedzīvotājiem būtu pēc iespē-

jas mazāk neērtību pārvietoties. Lietuvas valdība lēmusi, ka no 5. februāra iedzīvotājiem vairs nevajadzēs uzrādīt vīrusa sertifikātu, lai varētu apmeklēt lielveikalus, restorānus, sporta un izklaides pasākumus, kā arī saņemt pakalpojumus klātienē.

Savukārt Igaunijas valdošā koalīcija vienojusies par pakāpenisku vīrusa ierobežojumu samazināšanas plānu, kas paredz pēc pāris nedēļām atteikties no vīrusa sertifikātu izmantošanas, ja vairākas dienas līdz tam slimnīcās katru dienu nonāks ne vairāk kā 25 vīrusa pacientiem.

Pagarina ārkārtējo situāciju Latvijas-Baltkrievijas pierobežā

2022. gada 1. februārī Ministru kabinets apstiprināja grozījumus rīkojumā Nr. 518 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu", kas paredz pagarināt ārkārtējo situāciju Ludzas novadā, Krāslavas novadā, Augšdaugavas novadā un Daugavpils pilsētā uz vēl trīs mēnešiem, proti, līdz 10. maijam. Jāņem vērā nemainīgā situācija uz Latvijas – Baltkrievijas valsts robežas.

Koalīcija atbalsta koncertzāles izveidi Kongresu namā

Koalīcija 7. februārī atbalstīja Nacionālās akustiskās koncertzāles attīstīšanu Rīgas Kongresu namā, pēc valdību veidojošo partiju sanāksmes žurnālistiem sacīja Ministru prezidents Krišjānis Kariņš (JV).

Šāda politiskā izšķiršanās koalīcijas sanāksmē panākta pēc Kultūras ministra Naura Puntuļa (NA) sniegtās informācijas uzklaušanās un plānots, ka valdība par šo jautājumu lems tuvākajā laikā, norādīja premjērs.

Veselības ministrs Daniels Pavļuts (AP) pozitīvi novērtēja, ka ir viesta skaidrība, kur varētu tapt jaunā koncertzāle. Politiskais norādīja uz savu ilgo profesionālo sasaukti ar šo jautājumu kopš 2004. un 2005. gada, kad jautājumu par koncertzāles izveidi skatīja Kultūras ministrija (KM), kur viņš tolaik bija valsts sekretārs. "Attīstības/Par!" politiskais norādīja, ka projekts izskatās "potenciāli dzīvotspējīgs", kā arī atzīmēja Rīgas domes atbalstu izvēlētajai vietai.

Valsts prezidents: otrai svešvalodai skolās jābūt kādai no ES oficiālajām valodām

3. februārī Valsts prezidents Egils Levits Rīgas pili tikās ar izglītības un zinātnes ministri Anitu Muižnieci, lai apspriestu skolu tikla reorganizāciju Daugavpilī, plašāku Eiropas Savienības (ES) valodu apgušanu Latvijas skolās, kā arī aktuālo situāciju ar Covid-19 saslimstību skolās.

Pārrunājot aktuālos jautājumus saistībā Covid-19 testēšanu izglītības iestādēs un kvalitatīva izglītības procesa nodrošināšanu klātienē, Valsts prezidents uzsvēra: "Pēc iespējas ātrāk jāuzlabo testēšanas process skolās, lai

SPILGTS CITĀTS

"Viņiem nevajadzēja daudz"

Krievijas Latviešu kongresa priekšsēde **Lauma Vlasova** intervijā žurnālam "Ievas Stāsti" raksta par lielo vilšanos, kas piemēlējusi Krievijas latviešus, kuŗi gribēja ar Latviju sadarboties aiz. gs. deviņdesmitajos gados un cerēja, ka valsts dos viņiem iespēju repatriēties. Mūsu lasītāju ieskatam fragments no L. Vlasovas sacītā.

Krievijas latviešu vēlme sadarboties ar Latviju deviņdesmitajos gados bija milzīga. Es viņus satīku – kas tie bija par vīriem! Viņi cerēja, ka cilvēki no Latvijas par viņiem interesēsies, brauks. Daudzi cerēja, ka Latvija dos viņiem iespēju repatriēties. Man ļoti žēl, ka cilvēki, kas gribēja dzīvot Latvijā, šo savu sapni nepiepildīja. Tas radīja neuzticību valstij, no kuŗas nākuši. Diemžēl šī doma ir nodota pēcnācējiem, līdz ar to jaunus piesaistīt lat-

viskumam kļūst arvien grūtāk. Viņi saka: Latvijai par mums ir vienalga, mēs Latvijai neesam vajadzīgi, un tā diemžēl ir taisnība.

Tiem latviešu bērniem, kas deviņdesmitajos gados ieguva arī Latvijas pilsonību, tagad Latvija no tās liek atteikties vai vienkārši atņem. Šo situāciju rada Pilsonības likuma nepilnības, bet – ja likums ir nepilnīgs – tas jāmaina. Nevienam Saeimā un valdībā negrib uzņemties atbildību par likuma atvēršanu un izvērtēšanu šajā konkrētajā jautājumā. Esmu izstaigājis visus iespējamus domnieku, Saeimas deputātu, ministru, ministru prezidentu un prezidentu kabinetus. Nevienam man nav pateicis nē, bet nav pateicis arī jā tam, ka Krievijā latviešiem jāļauj saglabāt arī Latvijas pilsonību. Lai Krievijas latvieši varētu atgriezties Latvijā, viņiem nevajadzēja daudz – tikai kādu dzīvesvietu un darbu, bet preti viņi saņēma prasību par bankas kontu, kuŗā jābūt tādai naudas summai, kādu pat sapņos nav redzējuši! Repatriācija attiecās uz tiem, kas, labu dzīvi meklēdami, aizmuka uz Eiropu un tālāk, bet ne uz Krievijas latviešiem. Viņi to ļoti ātri saprata, un tas bija briesmīgi. Tādu latviešu, kas no Krievijas gribētu atgriezties Latvijā, vairs nav. (...)

Es Krievijas latviešus iekustināju darboties. Atmodināju latvieša sajūtu, lepnumu par savu tautu un tās tradīcijām. Pirms tam viņi tikai sēdēja savā sētā, bet tad cēlās, sanāca kopā un dara to arī tagad. Latvieši savos tautastēpos piedalās Krievijas pilsētu svētkos, ada savus cimds, darina suvenīrus un joprojām lepojas, ka ir latvieši. (...)

Omskas latviešu folkloras ansamblis joprojām ir labā līmenī. Augšbebru ciemā savukārt nodega klubs. Vietējā vara uzlika jaunu jumtu, paši latvieši visu tīrīja un kārtēja, lai varētu atjaunot iekšējās. Augšbebras joprojām ir latviešu tautas tradīciju tūrisma maršruts.

Uz latviskajiem Jāņiem Baškīrijā sabrauc cilvēku tūkstoši, lai gan latvieši tur ir tikai kādi simt.

skolēni var kvalitatīvi – tas nozīmē klātienē – mācīties." A. Muižniece norādīja, ka jautājums ir cieši saistīts ar kontaktpersonas statusa definīciju, ko valdība ir uzdevusi atrisināt Operatīvās vadības grupai, kā arī situāciju ar testu pieejamību.

Valsts prezidents un izglītības un zinātnes ministre pārrunāja arī E. Levita virzīto priekšlikumu, ka otrajai svešvalodai, ko bērni apgūst skolās, ir jābūt kādai no ES oficiālajām valodām. "Latvija atrodas Eiropas Savienībā, mēs piederam Eiropas kultūrtelpai, un ES vērtības ir mūsu vērtības. Tam jāatspoguļojas mācību programmā," skaidroja E. Levits. A. Muižniece ir atbalstījusi Valsts prezidenta iniciatīvu, piebilstot, ka šī mērķa īstenošana ir cieši saistīta ar kvalificētu mācītspēku sagatavošanu.

E. Levits un A. Muižniece apsprieda arī aizsākto skolu tikla

reorganizāciju Daugavpilī. Valsts prezidents uzsvēra, ka Daugavpilī ir jāstiprina latviska vide, un latviskas skolas un bērnudārzi to var sekmēt. Izglītības un zinātnes ministre sarunā atzina: "Daugavpilī vairāk nekā jebkurā citā Latvijas pilsētā ir jādomā nevis par to, kā stiprināt mazākumtautību skolas, bet gan kā tās integrēt latviskā vidē. Sagaidu, ka Daugavpils tuvākajās nedēļās sagatavos plānu ne tikai par izglītības iestāžu reorganizāciju, bet gan latviskās vides nostiprināšanu."

10 gadi kopš valodas referendumā

11. februārī Rīgā notika diskusija, kas veltīta vēsturiskajam referendumam pirms 10 gadiem, kas neatgriezeniski apstiprināja latviešu valodu kā vienīgo valsts valodu Latvijā. Klātienē un tiešsaistes diskusijā "Pavērsiens: 10 gadi kopš valodas referendumā" interesentus uzrunāja Valsts prezidents Egils Levits, kā arī tiesību eksperti un politiķi.

(Turpinājums 4. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 3. lpp.)

2012. gada 18. februārī Latvijas pilsoņu konstitucionālais vairākums referendumā nobalsoja PRET grozījumiem Satversmē, kas piedāvāja noteikt krievu valodu kā otru valsts valodu. Tas reizē bija simbolisks balsojums PAR Latviju kā nacionālu valsti un iezīmēja pavērsieni politikā un tiesiskajā apziņā, liekot atbildēt uz jautājumu, kas ir Latvijas kā nacionālas valsts identitāte.

Diskusijas "Pavērsiens: 10 gadi kopš valodas referendumā" laikā divās paneldiskusijās par latviešu valodas lomu nacionālas valsts identitātes stiprināšanā runāja Eiropas Savienības Tiesas tiesnese Ineta Ziemele, Satversmes tiesas priekšsēde Sanita Osipova, Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamenta priekšsēde Veronika Krūmiņa, Saeimas deputāti Janīna Kursīte-Pakule un Kārlis Šadurskis un Eiropas Parlamenta deputāts Ivars Ijabs.

Latvija ziedos Covid-19 vakcīnas

Bangladešai, Moldovai, Tunisijai un Ukrainai desmitiem tūkstošu Astra Zeneca un Janssen ražoto vakcīnu pret Covid-19 informēja Ārlietu ministrijā. Par to 1. februārī lēma Ministru kabinets. 14 400 Astra Zeneca vakcīnu ziedos Tunisijai un 150 000 Janssen vakcīnu Bangladešai (50 000), Moldovai (80 000) un Ukrainai (20 000). Vakcīnu saņēmēji izraudzīti, ņemot vērā Latvijas ārpolitiskās prioritātes – stabilitātes veicināšanu kaimiņu reģiona valstīs, Latvijas drošības interešu nodrošināšanu un sadarbības sekmēšanu ar dažādiem reģioniem pasaulē. Eiropas Savienība (ES) un tās dalībvalstis ir ziedojušas 383 miljonus vakcīnu pret Covid-19 devu (piegādāti 274 miljoni devu). 81% ziedojumu veikti ar Covax mehānismu starpniecību, bet 19% – divpusēji.

2021. gada vārdi un nevērdi

Aptaujas žūrijā darbojās literatūrfilosofo un tulkotāja Ieva Kolmane, kultūras žurnāliste Linda Kusiņa-Šulce, terminoloģe Aldis Lauzis, tulkotājs un latviešu valodas attīstības kopas vadītājs Uģis Nastevičs, sociolingviste Vīneta Poriņa, rakstnieks Pēteris Pūritis, literatūrzinātniece, latviešu valodas un literatūras skolotāja Lita Silova, akademiķis Andrejs Veisbergs, žurnālists un publicists Egils Zurnis. Par 2021. gada vārdu kļuvis "kvadrātkods", bet par nevērdi atzīts "sadarbspējīgs" (pārslimošanas sertifikāts). Gada spārnotā teiciens titulis Valsts prezidenta Egila Levita paustajam pēc vakcīnas saņemšanas – "Ļoti labi jūtos – es neko nejūtu!", paziņoja Rīgas latviešu biedrības latviešu valodas attīstības kopas un Latvijas Rakstnieku savienības ikgadējās akcijas "Gada vārds, nevērdi un spārnotais teiciens" rīkotāji. Starp gada nevērdi finā-

listiem bija "ieklaujoša valoda", "lokalizē (ugunsgrēku)" ierobežošanas vai apdzēšanas vietā, "murālis" sienas gleznojuma vietā, "posts" ieraksta vietā – pirmo vietu pārliecinoši ieguva pēc daudzu iesūtītāju domām nevērdi godu pelnījušais "sadarbspējīgs" – digitālā Covid-19 (tostarp pārslimošanas) sertifikāta vietā, norādīja akcijas rīkotāji. Savukārt par gada vārdu pēdējā kārtā cīnījās "balstpotē", "lidzestība", "ribjosla", "staķīši" un "tikšķis", taču par uzvarētāju tika apstiprināts "kvadrātkods", proti, ātrās atbildes kods, ko veido kvadrātveida laukumā izkārtoti mazāki kvadrāti.

Vai Latvija laimes indeksā reiz varētu pietuvoties Somijai?

Latvija 2021. gadā pasaules laimes indeksā atradās 51. vietā, pakāpjoties tur no 57. vietas. Varbūtību, ka Latvija reiz varētu pietuvoties Somijai, kas indeksā ieņem pirmo vietu, sociologs Arnis Kaktiņš Latvijas Radio raidījumā "Brīvības bulvāris" vērtēja pesimistiski. "Šaubos vai mana mūža laikā mēs sasniegsim Somiju. Varbūt vienīgi legalizēs kaut kādu sēņu ēšanu un marihuānu. Kaut kādiem tādiem ķīmiskiem līdzekļiem mēs varētu tos somus sasniegt, bet savādāk šaubos," viņš norādīja.

Pētnieks uzsvēra, ka šādos sarakstos, svarīga ir vieta, kur atrodies, bet tas, kā tieši valstis pakāpjas uz augšu, bieži netiek analizēti. "Teorētiski var to labo vietu sasniegt divos veidos, viens, ja tu uzlabo savus rādītājus, otrs, ja citi riktīgi aiziet uz leju," viņš skaidroja.

Piedāvās Rīgas akustisko koncertzāli veidot Kongresu namā

Nacionālās akustiskās koncertzāles projekta Attīstības komiteja vienojusies par atbalstu Rīgas Kongresu namam kā koncertzāles novietnei. Kultūras ministrija komitejas lēmumu un ziņojumu par Nacionālās akustiskās koncertzāles novietņu izvērtējumu Rīgā virzīs izskatīšanai un lēmuma pieņemšanai Ministru kabinetā, informēja KM pārstāvji. "Arhitektu savienība nonāca pie trijnieka, no kura automātiski atkrita novietne [rūpniecības preču] tirgus teritorijā, jo Rīgas domei tur ir citi plāni. Izšķiršanās bija starp Andrejsalu un Kongresu namu. Attīstības komiteja, 2. februārī uzklusot ministrijas viedokli, pievienojās Kultūras ministrijas viedoklim, ka ideāls risinājums būtu Kongresu nams," sacīja kultūras ministrs Nauris Puntulis (Nacionālā apvienība).

Pērn kinoteātros visvairāk apmeklētās Latvijas filmas Aizvadītajā gadā kinoteātros

"Emilija, Latvijas preses karaliene"

visvairāk apmeklēta filma par Džeimsu Bondu "Nav laiks mirt", savukārt no Latvijas filmām desmitniekā iekļuvusi daudzseriju filma "Emilija, Latvijas preses karaliene" un pusaudžu komēdija "Tizlenes". 2021. gada filmu izrādīšanas dati liecina – lai gan kopējo situāciju un absolūtos apmeklējuma skaitļus radikāli ietekmējis pandēmija, tomēr skatītāju interese par Latvijas filmām nav būtiski mazinājusies, informēja Nacionālā kino centra (NKC) pārstāvji.

Andrés el Letón – 80. Ģitārists Andris Kārklīšs un flamenko

Leģendārais flamenko ģitārists Andris Kārklīšs (1942-2011), kuram 28. janvārī būtu 80, bija personība, kādas latviešiem, šķiet, nav bijis un, visticamāk, arī nebūs. Zenta Mauriņa ir teikusi, ka ģēnijs ir tas, kas caur savu tautu pieder cilvēcei. Tad nu par Andri Kārklīšu var sacīt, ka viņš ir leģenda, kas caur pasauli pieder savai tautai. Tikai tā, kā to mācēja un gribēja viņš – latvietis un pasaules pilsonis reizē. "Ja ceļoja, tad uz pasaules malu, ja skrēja, tad maratonu, ja dziedāja – tad līdz asarām," zina stāstīt tie, kuņi pazina Andri Kārklīšu. Pēc izceļošanas no Latvijas divu gadu vecumā kopā ar mammu un brāli, Andris Kārklīšs savā tēvmē atgriezās stagnējošajos Brežņeva laikos – 20. gadsimta septiņdesmitajos, jau būdams pazīstams kā vienīgais latviešu izcelsmes ģitārists pasaulē, kas spēlēja flamenko. Gluži kā leģenda pasaules latviešu sabiedrību bija aplidojusi

Pirmajā koncertā Latvijā

VĒSTNIECĪBU ZIŅAS

KANADA. Latvijas vēstnieks Kanadā Kārlis Eichenbaums piedalījās Eiropas Savienības vēstnieku sanāksmē ar Kanadas ārlietu ministri Melāniju Žoli (*Mélanie Joly*).

• Latvijas vēstnieks Kanadā Kārlis Eichenbaums ar Atzinības rakstu apbalvoja Kanadas latviešu sabiedrisko darbinieku **Normundu Gobu**. Vēstnieks apbalvojot uzsvēra, ka "ar gandarījumu ar Latvijas vēstnieka Atzinības rakstu apbalvoju Normundu Gobu, ilggadēju aktīvu Kanadas latviešu sabiedrisko darbinieku, kas stiprinājis Latvijas un Kanadas attiecības, kā arī sniedzis atbalstu Latvijas vēstniecības darbā".

• Attālināti tiktoties ar ES vēstniekiem, Kanadas ārlietu ministre iepazīstināja ar Kanadas ārpolitisko redzējumu un uzsvēra Kanadas stingro nostāju jautājumā par Krievijas militāro spēku bezprecedenta koncentrāciju pie Ukrainas robežām un iespējamajiem iebrukuma draudiem. Atbildot uz vēstnieka Kārļa Eichenbauma jautājumu, ministre izteica gandarījumu par Kanadas veiksmīgo vadību plašinātajā kaujas grupā, kas izvietota Latvijā.

FRANCIJA. 1. februārī Latvijas vēstnieks Francijā **Eduards Stiprais** kopā ar Igaunijas un Lietuvas vēstniekiem atklāja Baltijas valstu mākslinieku izstādi *Saint-Cyr-sur-Loire* (Sensirsirluāras) pilsētā iepretim Tūras pilsētai. Vēstnieki ieradās uz atklāšanu pēc *Saint-Cyr-sur-Loire* pilsētas ielūguma, kurā asociācija *Touraine Baltique* (Baltijas Turēna) jau 30 gadus rūpējas par sakariem ar Baltijas valstīm, kultūras saīšu veicināšanu un nostiprināšanu. Pirms izstādes atklāšanas asociācijas *Touraine Baltique* prezidents Pols Olivjē aicināja vēstniekus piedalīties apaļā galda diskusijā un dalīties gan ar savu personīgo pieredzi, gan iepriekšējo paaudžu pieredzi dažādu vēstures likloču notikumos, kas skāruši Latviju, Igauniju un Lietuvu no to dibināšanas līdz pat neatkarības atjaunošanai. Vēstnieki pārrunāja dažādus vēstures jautājumus: padomju represiju politiku, kultūras dzīves telpas uzraudzīšanu, atmodas procesu un citus ar mūsdienu aktualitātēm saistītus jautājumus.

ziņa par to, ka trīs gadus Andris spodrinājis savu ģitardieva *Djēgo del Gastora* kurpes tikai tāpēc, lai varētu izprast viņa filozofiju un ģitāras noslēpumus. Un arī par to, ka, dzīvojot starp Spānijas čigāniem, viņš bijis gatavs pārdot dvēseli velnam, lai tikai apgūtu viņu ģitartehniku un kļūtu par šī spēles stila Meistaru, kas tobrīd viņam šķita vispildīgākais galamērķis. Ka Spānijas čigāni 1967. gadā viņu kristījuši čigānu vārdā – Andrés el Letón – Andris Latvietis, kas nozīmējis viņa talanta augstāko novērtējumu.

Jaunībā Andris Kārklīšs strādājis par fotogrāfu un žurnālistu laikrakstā *The New York Times*, kad vajadzējis naudu, lai dotos uz Spāniju mācīties flamenko, sapelnījis to, pa vasarām strādājot ceļu būvē, studējis antropoloģiju Granādas universitātē, aizrāvējis ar boksu un skriešanu,

dievinājis ceļošanu, sarakstījis tūkstošiem haiku, bijis lielisks ģīds un aizrautīgs stāstnieks. Tikko pavērs iespēja, viņš atbrauca uz Latviju, kur 1978. gadā notika viņa pirmais koncerts.

Valentīna Lukaševiča pirmais eseju krājums "Casnāgu maizeitis"

Latgaliešu literatūras plauktā iegūlis vēl viens zīmīgs izdevums – rakstnieka un literatūrzinātnieka Valentīna Lukaševiča pirmais eseju krājums "Casnāgu maizeitis". Kā norāda grāmatas izdevējs SIA "Cymuss", tā ir nozīmīgs piensūms latgaliešu rakstu valodas lietojuma bagātināšanai. Atzinīgus vārdus Lukaševiča jaunākajam darbam velta arī pazīstamas latgaliešu literātes.

Ziņas sakopojis **P. Karlsons**

ZIŅAS	BIZNESĀ PORTĀLS NOZARE.LV	ARHĪVS	APSKATI
PR SERVICE	MEDIJU MONITORINGS	TULKOJUMI	FOTO UN VIDEO

Marijas iela 2, Rīga, LV – 1502
 marketing@leta.lv
 +371 – 672 225 09
 www.leta.lv

JURIS
LORENCIS

Šajās dienās sporta draugu uzmanība pievērsta Ķīnas galvaspilsētai Pekinai, kur sākušās XXIV ziemas olimpiskās spēles. Latviju tajās pārstāv 57 sportisti, kas startē vienpadsmit sporta veidos. Lielais dalībnieku skaits tik mazai valstij kā Latvija skaidrojams ar to, ka spēlēs piedalās arī mūsu hokeja izlase. Tās būs neparastas spēles – gan Covid 19 pandēmijas, gan starptautiskās politikas dēļ. Jo dažas valstis, Latviju ieskaitot, Pekinas spēlēm pieteikušas diplomātisko boikotu. Iemesls – cilvēka un minoritāšu tiesību pārkāpumi Ķīnā. Mūsu prezidents Egīls Levits neapmeklēja spēļu atklāšanas ceremoniju. Toties to vēroja Krievijas prezidents Vladimirs Putins. Runā, ka brīdī, kad stadionā iesoļoja Ukrainas sportisti, Putins esot nejausi “iesnaudies”. Ķīnas vārdu šodien bieži piesauc mūsu kaimiņvalstī Lietuvā. Te gan vietā būtu jautājums – kurās Ķīnā? Jo pasaulē ir divas teritorijas, divas politiskās sistēmas, divas administrācijas, kas pretendē uz vārdu “Ķīna”. Viena no tām ir Ķīnas Tautas republika ar galvaspilsētu Pekinu, otrā – Ķīnas republika jeb Taivāna ar galvaspilsētu Taipeju. Ķīna uzskata Taivānu par savu teritoriju un sāpīgi uztver katru tās mēģinājumu panākt starptautisku atzīšanu. Tā katēgoriski

iestājas pret vārda “Taivāna” lietošanu. Tomēr pagājušā gada rudenī Viļņā ar Lietuvas Ārlietu ministrijas svētību tika atvērts Taivānas pārstāvniecības birojs. Sekoja atbildes reakcija – Ķīna atsauca savu vēstnieku no Viļņas un pieprasīja atsaukt Lietuvas vēstnieku Pekinā. Sākās birokrātiskas neskaidrības ar Lietuvas preču eksportu uz Ķīnu. Dienvidķīnas jūrā patlaban kļūst konteineri ar Lietuvas precēm. Ķīna atsakās tās pieņemt, šo mantību ir dārgi vest atpakaļ uz Lietuvu, arī iznīcināšana maksā naudu. Taivāna gan ir apzēlojusies un nopirkusi konteineru ar 20 000 pudelēm Lietuvas ruma. Bet tas ir piliens jūrā. Tāpat kā Taivānas solījumi investēt Lietuvā ap 200 miljonus ASV dolaru. Tā ir smieklīgi maza samaksa par Lietuvas politisko uzdrošināšanos lietot “aizliegto” Taivānas nosaukumu. Bijušais Lietuvas prezidents Valdas Adamkus intervijā Lietuvas televīzijai izteicies visai asi: “Zaudējumi ir milzīgi. Šo lēmumu vajadzēja savlaicīgi apspriest, saskaņot ar parlamentu, valdību un prezidentu. Un tad lemt, vai Lietuvas interesēs ir atzīt vai neatzīt Taivānu”. Arī pašreizējais Lietuvas prezidents Gītas Nausēda kritizējis Taivānas vārda izmantošanu: “Ne jau Taivānas pārstāvniecības atvēršana bija kļūda, bet gan tās no-

saukums, kas netika saskaņots ar mani”.

Kā izkļūt no šīs krīzes? Iespējams, visa jezga beigsies ar ārlietu ministra Gabriēla Landsberģa demisiju, atvairošanos Ķīnai un Taivānas misijas nosaukuma maiņu. Zēl, ka lepnā Lietuva nemācās no Latvijas un trīsdesmit gadus veciem notikumiem. Tāpēc nedaudz ieskatīsimies Latvijas attiecību vēsturē ar Ķīnu un Taivānu. Ķīnas Tautas republika bija viena no pirmajām valstīm pasaulē, kas jau 1991. gada 7. septembrī atzina Latvijas neatkarības atjaunošanu. Dažas dienas vēlāk, 12. septembrī, tika nodibinātas abpusējās diplomātiskās attiecības. Kas ir īpaši svarīgi – Latvijas okupācijas gados Ķīna neatzina Latvijas inkorporāciju PSRS. 1992. gada 10. janvārī Latvijā darbību uzsāka Ķīnas Tautas republikas pagaidu pilnvarotais lietvedis. Vienlaikus tā paša gada janvārī Latvija parakstīja vienošanās par Ķīnas republikas jeb Taivānas ģenerālkonsulāta atvēršanu Latvijā. Mēs bijām vienīgā no bijušajām PSRS iekļautajām zemēm, kas pie sevis atvēra Taivānas diplomātisko pārstāvniecību.

Kāpēc tas tika darīts? Savu lomu spēlēja pretkomunistiskais noskaņojums, kāds tobrīd valdīja Latvijā. Svaigā atmiņā bija 1989. gada notikumi Tia-

ņņmeņa laukumā Pekinā, brutālā studentu protestu apspiešana. Iespējams, pie vainas bija politiskās pieredzes trūkums. Uz tehnoloģiski attīstītās Taivānas fona Ķīna tobrīd izskatījās kā atpalikusi “trešās pasaules” valsts. Latvija, kas pēc PSRS sabrukumu piedzīvoja milzīgas saimnieciskās problēmas, cerēja uz Taivānas ekonomisko palīdzību. Šī rīcība izraisīja krīzi Latvijas un Ķīnas Tautas Republikas attiecībās. 1992. gada 24. februārī Ķīna pieņēma lēmumu atsaukt no Latvijas savu vēstniecību. Formāli abu valstu diplomātiskās attiecības gan netika pārtrauktas.

Viss beidzās ar to, ka Latvija bija spiesta piekāpties. 1994. gada vasarā neliela Latvijas delegācija, kuŗu vadīja premjerministra vietnieks un reformu ministrs Māris Gailis, brauca uz Pekinu atvainoties. 1994. gada 28. jūlijā tika parakstīts Latvijas Republikas un Ķīnas Tautas Republikas kopīgais komunikē par abu valstu attiecību normalizēšanu. Tajā cita starpā teikts: “Sarunu gaitā abas puses vienojās par sekojošo: Latvijas Republikas valdība atkārtoti apliecina, ka tā atzīst Ķīnas Tautas republikas valdību par vienīgo likumīgo valdību Ķīnā un Taivānu kā neatņemamā Ķīnas teritorijas sastāvdaļu. Tā apņemas neiesaistīties oficiālās attiecībās

un oficiālos sakaros ar Taivānu. Ķīnas Tautas Republikas valdība atkārtoti apliecina savu atbalstu Latvijas Republikas valdības centieniem nosargāt nacionālo neatkarību un attīstīt ekonomiku”. Pavisam drīz, jau 1994. gada augustā Rīgā atsāka darbu Ķīnas vēstniecība, bet decembrī Valsts prezidents Guntis Ulmanis ieradās oficiālā vizīte Ķīnā. Viss nokārtojās. Kopš tā laika Latvijas un Ķīnas attiecības var raksturot kā draudzīgas, uz savstarpēju cieņu un izdevīgumu balstītas. Un tomēr Latvijai izdevās nosēdēt uz diviem krēsliem! Taivānas misija Rīgā turpina darboties. Tiesa, tās oficiālais nosaukums tagad ir “Taipejas misija Latvijas republikā”. Pagaidām Ķīnai nav iebildumu, ka dumpīgās provinces galvaspilsēta dibina “neoficiālus” starptautiskus kontaktus. Vilks ir paēdis, kaza dzīva! Redzēsim, vai tikpat veiksmīgi pratis izlocīties arī Lietuva.

Šī publikācija sagatavota ar Mediju atbalsta fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par publikācijas saturu atbild biedrība “Laiks-BL”

MAF
Mediju atbalsta fonds

SALLIJA
BENFELDE

Ne pirmo gadu iedzīvotāji tiek brīdināti par viltus ziņām un meliem, kas plaši izplatīti ne tikai Latvijā. Tomēr neprecizitātes vai aptuvenība bieži vien arī pavisam patiesu ziņu padara savā ziņā bīstamu un spriedzi tikai vairo. Un šoreiz ne par to, ko publicē sociālo tīklu lietotāji kā savus atklājumus vai viedokļus, bet par informāciju, ko “tautās palaiž” oficiāli reģistrēti mediji, sākot ar laikrakstiem un beidzot ar televīzijām.

No tiem, kuŗi ziņas lasa, diezgan daudzi mēdz izlasīt tikai virsrakstus, kas nereti tiek veidoti, domājot par to, kā piesaistīt lasītājus, nevis kā atspoguļot notikuma vai procesa būtību. Gan informācijas veidotāju neprecizitātes, gan tās lietotāju paviršība tikai pastiprina aplamas informācijas izplatīšanos un spriedzes pieaugumu sabiedrībā.

Saistībā ar covid informācijas ir daudz, bet neprecizitāšu un ziņu nesakārtotības dēļ brīžam neapmierinātību un dusmas tas tikai vairo. Piemēram, LTV ļoti bieži, stāstot par to, cik cilvēku iepriekšējā dienā testētajiem inficējušies ar covid, lieto vārdu “saslimuši”. To, ka inficēties vēl nenozīmē saslimt, droši vien zina gandrīz visi iedzīvotāji, tādēļ ziņas uzticamību tas neviņo. Katru dienu arī tiek pateikts, cik no inficētajiem ir vakcinēti, cik nevakcinēti, un

ļoti daudzi visam atmet ar roku – sak, ja jau inficēšos vai saslimšu tik un tā, tad nav taču vērts kaut ko ievērot. Manuprāt vienmēr pēc informācijas par inficēto, slimnīcās nonākušo, mirušo utt. skaitu vienmēr būtu jāatgādina, ka vakcinētie tomēr inficējas retāk un citus inficē mazāk. Pašlaik gan vakcinētie un nevakcinētie Latvijā inficējas vienādi, vakcinētie pat vairāk, jo pēc pirmajām divām vakcināšanām pagājuši jau vairāk nekā seši mēneši, bet trešo jeb balstvakcināšanu devu Latvijā saņēmusi aptuveni tikai ceturtdaļa iedzīvotāju. Protams, skaitļi visu laiku mainās, turklāt inficēti noteikti ir vairāk, nekā parādās ikdienas informācijā, jo ne visi testējas. Tāpat katru reizi būtu vietā atgādīnāt, ka vakcinētie retāk saslimst smagi un slimībai ir letālas beigas. Un galu galā – ja vakcinātas nebūtu, inficētos nesaldzināmi vairāk cilvēku un tāpat arī smagi slimo un mirušo būtu vairāk. Tādi dati ir pieejami, tos rēķina, izmantojot matemātiskas formulas, nevis apgalvojumus par to, kas patiek vai nepatiek un kam kuŗš tic. Turklāt medicīnā absolūtu garantiju nav nevienā jautājumā, tāpat kā visām zālēm ir blaknes, tikai vieni tās jūt, citi – ne. Ja zālēm ir blaknes, tad gandrīz vienmēr var lietot citas, līdzīgas zāles, bet vakcinām aizstājēju nav. Tikpat “graužoša” var izrādīties

informācija par ierobežojumu samazināšanu citās valstīs. Ne vienmēr tiek atgādīnāts, kādi – un bieži vien daudz stingrāki – noteikumi ir bijuši valstīs, kur tos atceļ daļēji vai pilnībā. Piemēram, tiek ziņots, ka Austrijā ierobežojumi mikstināti, nepaskaidrojot, ka tagad nevakcinētie drīkst iziet no mājām, bet sods par noteikumu neievērošanu var sasniegt pat 3600 eiro. Tāpat arī tiek atgādīnāts par Dāniju, kur ierobežojumi atcelti, “aizmirstot” piebilst, ka vecuma grupā virs 60 gadiem (un tā ir riska grupa), vakcinējušies ir 99,6 procenti iedzīvotāju. Tāpat nereti, ziņojot par to, ka samazināti ierobežojumi restorāniem, bāriem un kafejnīcām, netiek uzsvērts, ka darba laiks ir bijis daudz īsāks, bet tagad tas atkal ir kā parastos apstākļos. Līdzīgu it kā sikumu ir daudz, bet tie visi kopā veido nostāju, ka visu laiku tiek melots un patiesība tiek slēpta.

Šo noskaņojumu veikli izmanto gan tie uzņēmēji, kuŗi nesaprot vai negrib saprast, ka virusam ir vienalga, ko katrs grib vai negrib, tas darbojas pēc sava algoritma un ar to vismaz kaut kā var tikt galā tikai tad, ja ar šo algoritmu rēķinās. Kamēr ārsti un eksperti brīdina, ka ar ierobežojumu atcelšanu vēl jāpagaida, to, kā rīkojas daļa politiķu, varētu nosaukt par triecienuzbrukumu. Var jau

saprast, ka cilvēki ir noguruši, neapmierināti un ierobežojumi apnikuši, un tie, kuŗi visu laiku aicina atcelt, samazināt un izdomā dažādus “īpašos gadījumus”, labi paliek atmiņā vēlētajiem. Saeimas vēlēšanas ir jau pēc 10 mēnešiem, un tad nu politiķi cenšas, cik spēj vākt sev balsis, jo ir skaidrs, ka nokaitinātie cilvēki šos “labdaļus” neaizmirsīs. Skumji un arī ironiski ir tas, ka galu galā publiskos pārmetumus saņem tikai premjers, bet aktīvie “cinītāji par brīvību” tiek celti saulītē un ir visai droši, ka tie, kuŗi visu laiku prasa kaut ko atcelt, vēlēšanās dabūs daudz balsu – mirušie jau nevarēs balsot “pret”.

Pandēmija un tās noliegšana sabiedrībā rada arī apātiju un vienaldzību, attieksmi – man vienalga, nekas nekad tāpat nemainīsies! Un tā notiek ne tikai Latvijā. Jau vairākkārt komentāros esmu minējis, ka daļai Latvijas un Krievijas sabiedrības ir līdzīga uztvere. Izrādās, arī attieksmē pret to, vai kaut kas ir maināms uz labu, attieksme daudz neatšķiras, tā teikt, ir slikti, neko darīt nevar. Tas savukārt nozīmē, ka rudenī vēlēšanās var gaidīt ļoti zemu piedalīšanos vai arī balsošanu par galējiem populistiem, kuŗi solis visu mainīt jau nākamajā dienā.

Levadas centra mājaslapā janvārī publicētajā intervijā ar filozofijas zinātnu doktoru, sociologu

Ļevu Gudkovu, viņš skaidro, ka aptaujas liecina – vairākums iedzīvotāju uzskata: “Dzīvot ir grūti, bet to vajag paciest”. Par iekšpolitiku iedzīvotāji interesējas maz, vien kāda trešdaļa vai pat tikai ceturtdaļa seko lēmumiem, kas patiesībā ietekmē viņu ikdienas dzīvi, un tie lielākoties ir gados jaunāki cilvēki, kuŗi informāciju iegūst ar interneta starpniecību.

Protams, Latvijā neapmierinātība var kļūst par rīkot akcijas un draudēt politiķiem un amatpersonām, bet Krievijā tas nav iespējams. Kopīgs, manuprāt, ir tas, ka neviens, ne otri negrasās jebkādā veidā piedalīties politikas veidošanā, vēlēšanās. Atšķirīgais ir tas, ka Krievijā daudzi vienkārši nesaprot un neredz, kā, piemēram, Putina varas izpratne un stils ietekmē viņu dzīvi. Savukārt Latvijā redz to, kas nepatīk, un skaļi bļautās vai svilpj arī tad, ja nepatīkamie lēmumi ir neizbēgami. Diemžēl vienīgie priekšlikumi ir visu atļaut un visu tikai dot un dot...

Šī publikācija sagatavota ar Mediju atbalsta fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par publikācijas saturu atbild biedrība “Laiks-BL”

MAF
Mediju atbalsta fonds

Bīstamās neprecizitātes

OLIMPISKIE STĀSTI

No Ķipura līdz Dārziņam un Tīrumai – olimpiskie karognesēji kopš Latvijas atgriešanās Ziemas spēlēs

Pekinas Ziemas olimpiskajās spēlēs Latvijas delegācija 4. februārī atklāšanas ceremonijā soļoja aiz diviem karognesējiem – hokeja izlases kapteiņa **Laura Dārziņa** un kamaniņu sportistes **Elīzas Tīrumas**. Kopš Latvija pirms 30 gadiem olimpiskajā aprītē atgriezās kā neatkarīga valsts, ziemas spēlēs valsts karogs atklāšanas parādē visbiežāk bijis hokejistu un bobslejistu rokās.

Kopš pērn notikušajām Tokijas Vasaras olimpiskajām spēlēm spēkā ir Starptautiskās Olimpiskās komitejas nosacījums dzimumu līdztiesības garā katras delegācijas karogu atklāšanā nest gan vīrietim, gan sievietei. Ziemas spēlēs divi karognesēji bija pirmo reizi, par Latvijas izvēli kļušot Dārziņam un Tīrumai. Elīza jau pērnajā rudenī pateica, ka aizvadīs pēdējo sezonu un startēs sportistes karjērā noslēdzošajās olimpiskajās spēlēs.

Pirms četriem gadiem Phjončhanā karogu ienesa bobslejists **Daumants Dreiškens** – Soču Olimpisko spēļu čempions. Viņam Korejā gan izvērtās sāpīgas spēles, jo divnieku sacensībās treneri tomēr nolēma, ka Oskara Melbārža stūmējs būs Jānis Strenga, un duets izcīnīja bronzas godalgas.

Vēl pirms tam 2014. gadā Sočos Latvijas komandas priekšgalā soļoja hokeja izlases kapteinis **Sandis Ozoliņš**. Latvijas valstsvienība Sočos pirmoreiz iekļuva olimpiskajā ceturtdaļfinālā, kur līdzīgā spēlē zaudēja hokeja lielvalstij Kanadai.

Savukārt 2010. gadā karognesējs **Martins Dukurs** uz olimpiādu Vankūverā devās kā favorīts. Sacensībās pēdējā braucienā viņš gan zaudēja Džonam Montgomerijam, iegūstot ne tās labākās atmiņas, bet izcīnīja savu pirmo olimpisko medaļu.

Latvijas hokeja valstsvienības vārtsargs un **mūris Artūrs Irbe** nesa karogu 2006. gadā Turīnā, kur kamaniņbraucēja Mārtiņa Rubeņa nopelnītā bronzas medaļa kļuva par Latvijai pirmo godalgu Ziemas spēlēs pēc valsts neatkarības atgūšanas.

Soltleiksitijā 2002. gadā pirmoreiz kopš Latvijas neatkarības atjaunošanas piedalījās hokeja izlase – atklāšanas parādē kolonnas galvgali soļoja pašrei-

zējais hokeja valstsvienības galvenais treneris **Harijs Vitolīņš**.

1998. gadā Nagano trešo reizi olimpiskajās spēlēs startēja **Sandis Prūsis**, pirmo reizi tiekot karognesēja godā. Nagano spēles Prūsim bija karjērā labākās – piektā vieta divniekos, sestā – četrniekos. Jau trešajās ziemas spēlēs pēc kārtas valsts karogs tika uzticēts bobslejistam.

Lillehammerē 1994. gadā **Zintis Ekmanis** savās ceturtajās spēlēs ienesa karogu, un pēc šīs olimpiādas 1984. gada Sarajevas spēļu bronzas medaļnieks lika punktu sportista karjērai.

Turpretim pirms 30 gadiem Albēvilā karognesējs Latvijai

īpašajās atgriešanās spēlēs bija **Jānis Ķipurs**, arīdzan bobslejists, olimpiskais čempions un bronzas medaļnieks vēl Padomju Savienības sastāvā. Aiz Ķipura muguras toreiz iesoļoja vēl 22 neatkarīgās Latvijas sportisti, kas bija Latvijas sporta vēsturē īpašs mirklis.

Par notikumiem 1992. gadā un vēl pirms tiem plašāks ieskaits bija Dāvida Ernštreita un Ineses Kļavas filmā “Atgriešanās olimpiādē”, kurā atainota Latvijas sporta atgriešanās olimpiskajā saimē pēc valsts neatkarības atgūšanas. Dokumentālās filmas “Atgriešanās olimpiādē” pirmizrāde LTV1 bija Pekinas Ziemas olimpisko spēļu atklāšanas dienā 4. februārī.

Dainis Dukurs atnesa pasaules elpu uz Siguldu Latvijā skeletoņa tēvam – 65!

Dainis Dukurs

Dukuru vārds pasaulē ir ikona, atpazīstams zīmols, ne velti viņus dēvē par skeletoņa karaļiem. Un kā gan ne? Martins Dukurs šī gada janvārī 60. reizi ieguva zeltu pasaules kausā, ir daudzkārtējs pasaules un Eiropas čempions. Tikai viena zelta

viņam trūkst – olimpiskā, un, neskatoties uz ilglaicību sportā, šogad viņi kopā ar brāli Tomasu gatavojas sasniegt mērķi – iekarot arī Olimpa virsotni.

Taču visa aizsācējs un zīmola izveidotājs ir Dainis Dukurs – Tomasa un Martina tēvs, treneris, kamanu būvētājs, menedžeris, skeletoņa kā sporta veida un tā infrastruktūras attīstītājs Latvijā.

Latvijas skeletoņa tēvam Dainim Dukuram apritējuši 65. Izcilais sporta dzīves vadītājs un līderis Dukurs dzimis Alūksnē, izglītību ieguvis Valkas vidusskolā, mācījies Murjāņu sporta ģimnazijā, studējis Rīgas Politehniskajā institūtā. Sākotnēji aizrāvies ar bobsleju, 1985. gadā kopā ar Jāni Skrastiņu kļuvis par Latvijas čempionu. 1994. gadā kļuvis par Siguldas bobsleja un kamaniņu trases direktoru, vadījis to 26 gadus, 2020. gadā no vadītāja amata aizgājis, lai vairāk koncentrētos trenera darbam. Vēl pats būdams aktīvs bobslejists, 1984. gadā sācis strādāt arī pie bobsleja un vēlāk skeletoņa kamanu un tehnikas izgatavošanas. Vairākkārt ticis atzīts par gada labāko treneri Latvijā. Viņa ieguldījums Latvijas sporta attīstībā, kā arī Latvijas kā valsts popularizēšanā pasaules mērogā nav pārvērtējams.

19. janvārī Valsts prezidents Egils Levits Siguldas bobsleja un kamaniņu trasē pasniedza Valsts prezidenta medaļu Dainim Dukuram, ilggadējam trases vadītājam, bijušajam bobslejistam, skeletoņa trenerim un šī sporta veida aizsācējam Latvijā, ziņo Valsts prezidenta kanceleja.

“Dukura kungs atnesa pasaules elpu uz Siguldu, un nu Siguldas gars iet tālāk pasaulē. Novērtēju viņa mūža darbu Latvijas ziemas sporta labā. Dainis Dukurs, nepagurstoši strādājot, ir iedibinājis augstus standartus sportā, vienlaikus izaudzinot arī divus dēlus – izcilus sportistus. Vēlu Jums visu to labāko!” pasniedzot Valsts prezidenta medaļu, sacīja E. Levits.

Dainis Dukurs, Triju Zvaigžņu ordeņa kavalieris (2012), 2021. gadā izlojojis jaunāko Siguldas Sporta skolas interešu izglītības programmu “Skeletoņa akadēmija”. Skeletoņa akadēmija ir jaunākā Siguldas Sporta skolas interešu izglītības programma, kas ļaus jauniešiem ar talantu skeletoņa sportā pārstāvēt Latviju starptautiskās sacensībās visā pasaulē. Labākie skeletoņisti no Siguldas Sporta skolas varēs piedalīties 2024. gada Jaunatnes ziemas olimpiskajās spēlēs Dienvidkorejā un turpināt ceļu uz 2026. gada Ziemas olimpiskajām spēlēm Itālijā, nodrošinot skeletoņa pēctecību Siguldas sporta karaļiem.

Pārrunājot Siguldas bobsleja un kamaniņu trases attīstību, Valsts prezidents arī vēroja skeletoņistu treniņu procesu mākslīgajā starta estakādē, tikās ar Martinu un Tomasu Dukuriem un Markusu Vinogradovu, lai pārrunātu gatavošanos olimpiskajam startam Pekinas ziemas olimpiskajās spēlēs, kā arī ar “Skeletoņa akadēmija” audzēkņiem.

“Man ir liels gods šodien būt pie jums Siguldas bobsleja un kamaniņu trasē īsi pirms Pekinas Ziemas olimpiskajām spēlēm. Latvija sekos līdzī jūsu startiem! Mēs zinām, ka jums ir lielas izredzes un ka jūs cīnīsieties līdz galam,” teica Valsts prezidents.

Latvieši uzbūvējuši iespaidīgu sniega trasi Pekinā

Sniega elementu dizainos tikuši integrēti nozīmīgi Ķīnas kultūras objekti, piemēram, *slope-style* trases malās vijās trīs metrus augstas sniega ķieģeļu sienas, kas vizuāli imitē Lielo Ķīnas mūri. Tas ne tikai vizuāli piesaista pasaules uzmanību, bet arī darbojas kā vēja drošības siena braucējiem treniņu un sacensību dienās. Trases vidū atrodas vairāki unikāli sniega elementi, kas

dos plašas iespējas radoši izpausties olimpiādas sportistiem.

Projektu īstenoja piecu latviešu komanda – Jānis Jansons, Jānis Daļeckis, Matīass Abzalons, Jānis Martinsons un Armands Zariņš – kopā ar vēl septiņiem pušiem no vācu partnera *Schneestern*. Salīdzinoši ar 2018. gada olimpisko spēļu pieredzi, kur darbam tika piesaistīti aptuveni 24 palīgstrādnieki, šogad darbi tika veikti bez vietējiem papildspēkiem. Komanda būvniecības periodā katru dienu sekoja noteiktajam grafikam un nesatika nevienu ārpus savas darba grupas. “Ik ritu septiņos no rīta kāpām privātajā autobusā, kurš mūs aizveda uz kūrortu. Piecos vakarā beidzām darbu uz kalna, un sešos vakarā mūs aizveda atpakaļ tieši pie

naktsmītnēm,” skaidroja Jansons.

Positīvi tiek vērtēti arī olimpiādas organizatoru veiktie priekšdarbi vēl pirms sniega ekspertu ierašanās. Tika sagatavots vajadzīgais sniega daudzums un izvietots plānotajās vietās. Komanda tika nodrošināta ar industrijas jaunākajām darba tehnikām. “Darbam izmantotie traktori ir aprīkoti ar datorprogrammām, kas norāda, kurā vietā, kādā leņķī un cik centimetru biezumā ir vajadzīgs papildus sniegs un citas nozīmīgas nišas, kas paātrināja un atvieglāja darba procesu,” kā piemēru attīstītajām tehnoloģijām minēja Jānis.

Vai Ziemas olimpiskās spēles ir baltas?

Par baltajām spēlēm norises Pekinā var dēvēt tikai poētiski, jo sausais kontinentālais klimats

sniega bārštīšanā ir tik nenovīdīgi skops, ka tikai pa kādai kalna pašai virsotnītei ir izrotājusies ar mazu baltu cepurīti. Ainavā pilnīgi dominē pelēkbrūnie toņi, un sniega sporta veidos jāpaļaujas uz mākslīgi sasaldētajām un gaisā izpūstajām ūdens tonnām.

Ķīnā cer, ka Pekinas spēles palīdzēs iekustināt ziemas sporta un izklaides industriju, un valsts televīzijā rāda jaunas ģimenes, kas devušās sniega piedzīvojumos kopā ar mazuļiem. Bet pagaidām aktīva atpūta uz slēpēm vai sniega dēļa vietējiem gluži likumsakarīgi nav ierasta nodarbe, jo sniega sports bez dabiska sniega ir gluži kā burāšana bez ūdens.

(Turpinājums 7. lpp.)

KĀRLIS
STREIPS

Vērojumi un atceres Pekinas Olimpiādas laikā

4. februāri sākās 24. Ziemas Olimpiskās spēles Pekinā. Latvijas valstsvienībā ir 57 sportisti 11 sporta veidos. 25 no tiem ir hokeja spēlētāji. Vienpadsmit valstsvienības dalībnieces ir sievietes.

Esmu dzirdējis no draugiem, ka pirmoreiz kopš seniem laikiem telekanāls, kas par spēlēm reportē Amerikā, brīdī, kad Latvijas sportisti iesoļoja stadionā, neiekrita reklāmas pauzē! Mūsu valsts karognesēji, kā zināms, bija hokejists Lauris Dārziņš, kurš 37 gadu vecumā ir vecākais spēlētājs hokeja komandā, kā arī kamanīņu sportiste Eliza Tiruma.

Facebook rakstniece Gundega Repše rakstīja, ka viņai komandas izskats gan esot atgādinājis ārstu brigādi. Savukārt portāls *slate.com* tieši uzslavēja mūsu sportistu ceremonijas uniformas, rakstot, ka "divu krāsu cepurītes radīja maigu holografijas efektu, un delegācijas vienkāršās baltās jakas rotāja kapuces ar sudraba oderi." Portāls piebilda, ka līdzīgas kapuces bija Serbijas un Lietuvas sportistiem un piebilda – "laikam tas saistāms ar siltumu."

Mazs humora moments – atklāšanas ceremonijas reportāžā sabiedrisko mediju portāls LSM paziņoja, ka "režisors šīm spēlēm ir tas pats, kas bija pirms 14 gadiem." Un pēc īsas pauzes: "Ļoti slavens ķīniešiem!" Ļoti slavens, bet

vārdā nenosaukts. Lasītājiem atgādināšu, ka 2008. gadā vasaras Olimpiskās spēles arī bija Pekinā, un režisors ir vārdā *Zhang Yimou*. Pieļausim, ka Latvijas komentētāji vienkārši nezināja, kā to izrunāt.

Pieļauju, sporta fani paši ir sekojuši līdzīgu savu favorītu panākumiem, un par tiem tāpēc neko daudz neizteikšos. Esmu lasījis, ka bukmeikeri prognozējuši, ka skeletonists Martins Dukurs varētu beidzot tikt pie zelta medaļas, kamēr brāļi Šici kamanīņu divnieku sportā varētu pretendēt uz sudraba medaļām. Martins 2010. gada spēlēs Vankūverā un 2014. gada spēlēs Sočos izcīnīja sudraba medaļu. Astoņas reizes viņš ir bijis pasaules, 12 reizes Eiropas čempions. Andrim un Jurim Šiciem panākumi pieticīgāki. Trīs reizes brāļi piedalījušies Olimpiskajās spēlēs un izcīnījuši vienu sudraba un divas bronzas medaļas. Pasaules kausā labākais sasniegums bija 2015. gadā un – trešā vieta. Pasaules čempionātā viena sudraba un četras bronzas, bet Eiropas čempionātā – divas zelta, viena sudraba un viena bronzas medaļa.

Īpaša piezīme par hokeju. Decembrī Nacionālā Hokeja līga Amerikā paziņoja, ka neviens NHL spēlētājs nedrīkstēs piedalīties Olimpiskajās spēlēs, jo Covid-19 pandēmija ir krietni pa-

plūinījusi līgas sezonu. Tā būs smagāka problēma hokeja smagsvariem, un tas varbūt nozīmē, ka mūsu valstsvienībai izdosies sasniegt labākus rezultātus nekā citkārt. Latvijas hokejisti piedalījās 1936. gada Olimpiskajās spēlēs. Pēc neatkarības atjaunošanas 1994., 1998. un 2018. gadā nekvalificējās, savukārt ārpus tā labākais rezultāts bija 2014. gada Sočos – astotā vieta.

Tāpat kā Vasaras olimpiskajās spēlēs Tokijā pagājušā gada vasarā, arī Ziemas spēles Pekinā notiek zem globālās pandēmijas zīmes. Sportisti un viņus pavadošie ārsti, masieri u.c. dzīvo noslēgtos burbuļos. Tam ir iemesls: ierodoties Ķīnā, septiņiem no mūsu hokejistiem bija pozitīvs vīrusa tests, lai gan drīz vien pieciem no viņiem tests drīz atkal bija negatīvs un tāpēc tie varēja doties uz ledu. Sportisti sacenšas gandrīz tukšos stadionos.

Vairākas pasaules valstis nolēma spēles boikotēt diplomātiskajā līmenī, lai iebilstu pret komunistu lielvalsts cilvēktiesību pārkāpumiem. Sevišķi brutāla bijusi izturēšanās pret uiguru tautu, lai gan atklāšanas ceremonijā viens no diviem cilvēkiem, kurš aizdedzināja Olimpisko spēļu lāpu, bija tieši uiguru pārstāvis. Eiropas Savienība nespēja nonākt pie kopsaucēja par šāda veida

boikotu. Latvijas augstākās amatpersonas turp nedevās, un mūsu valsti Olimpiskajās spēlēs pārstāvēja Latvijas vēstniece Ķīnā Maija Manika.

Fonā spēlēm šogad ir Krievijas agresīvā attieksme pret Ukrainu. Aizvadītajās brīvdienās Krievijas cars Vladimirs ieradās Pekinā, kur viņš un Ķīnas diktators Ši skarbi nosodīja rietumvalstis. Ķīnas lideris cita starpā paziņoja, ka viņa valsts iebilst pret NATO aliances tālāku izplešanos austrumu virzienā, it kā ļoti attāļajai Ķīnai tas būtu aktuāls jautājums.

Un vēl – Krievija uzsāka karu pret Gruziju 2008. gada vasaras Olimpisko spēļu laikā. Spēles notika Pekinā, un toreizējais Valsts prezidents Valdis Zatlers paziņoja, ka viņš nedosies mājās uz Latviju, jo vēl gribēja noskatīties basketbola spēles. Citu valstu līderi pēc Krievijas invāzijas 7. augustā steidzās uz Gruzijas galvaspilsētu Tbilisi. Atceros fotogrāfiju, kurā redzams Lietuvas prezidents, Igaunijas prezidents, Polijas prezidents, Gruzijas prezidents un Latvijas premjērministrs. No mūsu prezidenta puses, manā izpratnē, tas nebija pieklājīgi.

Savukārt Krievijas invāzija Ukrainā sākās 2014. gada Ziemas Olimpisko spēļu laikā Sočos. Tas, protams, rada jautājumu, vai

Kremļa saimniekam, kad viņš būs atgriezies no ciemošanās pie Ķīnas lidera, nesāks niezēt nagi? Kamēr pasaules uzmanība novērsta, varbūt kaut ko varētu uzsākt? Asiņainais uzbrukums Viļņā 1990. gada janvārī bija divas dienas pirms, savukārt asins izliešana pie Latvijas Iekšlietu ministrijas – piecas dienas pēc tam, kad Amerika uzsāka pirmo karu Persijas jūras līča teritorijā, lai padzītu Irāku no neseno okupētās Kuveitas. Droši nevaram zināt, bet iespējams, ka sirmie vīri PSRS Politbiroja cerēja, ka pasaule nepamanīs asiņainos notikumus Latvijā un Lietuvā. Pamanīja gan!

Pirmās brīvvalsts laikā latviešu sportisti no vasaras spēlēm Losandželosā un Berlīnē pārveda divas sudraba un vienu bronzas medaļu. Astoņas spēlēs kopš neatkarības atjaunošanas izcīnītas četras zelta, 11 sudraba un sešas bronzas medaļas. Ziemas spēlēs pirmās brīvvalsts laikā medaļu nebija, atjaunotās republikas laikā kopumā viena zelta medaļa (un tikai tāpēc, ka izrādījās, ka krievu sportisti četru vīru bobslejā bija krāpušies ar dopingu un pēc spēlēm tika diskvalificēti, tā zeltu dodot Daumanta Dreikšena četritekam), kā arī trīs sudraba un piecas bronzas medaļas. Laiks rādis, vai šogad izdosies medaļu skaitu palielināt.

OLIMPISKIE STĀSTI

(Turpināts no 6. lpp.)

Olimpiskie riņķi

Olimpiskie riņķi – vai kādreiz esam aizdomājušies, kāpēc olimpiskie riņķi ir tieši pieci un tieši šādās krāsās?

Izrādās, ka šie pieci zīmīgie vienādas formas apli, kuri ir savijušies kopā viens ar otru, apzīmē vienotību, olimpisko kustību un piecus kontinentus (Āfrika, Āzija, Eiropa, Okeānija un Amerika, kurā ietverta gan Ziemeļamerika, gan Dienvidamerika), kuri satiekas kopā katrās Olimpiskajās spēlēs. Logo, kurš radās 1913. gadā, autors Pjērs De Kubertēns olimpiskos riņķus iekrāsoja zilā, melnā, sarkanā, dzeltenā un zaļā krāsā, tos uzlietot uz balta fona ar domu, ka visu valstu karogus ir vismaz kāda no šīm krāsām.

Uguns un lāpas stafete

Olimpiskās uguns ieviešanu olimpiskajās spēlēs ieviesa Pjērs de Kubertēns 1912. gadā. Pirms katrām olimpiskajām spēlēm vairākus mēnešus iepriekš Olimpijā, Grieķijā, tiek aizdegta lāpa, kas ar stafetes palīdzību nokļūst olimpisko spēļu norises vietas

Pjērs de Kubertēns

centrālajā stadionā spēļu atklāšanas ceremonijas dienā. Olimpiskās uguns aizdegšana ir viens no olimpisko spēļu atklāšanas ceremonijas centrālajiem notikumiem.

Olimpiāda mākslai?

Olimpisko spēļu atklāšanas ceremoniju varam vērtēt kā vizuālu fenomenu, kuram šobrīd

nav līdzvērtīga. TV ekrānos un klātienē redzamais priekšnesuma kodols, lai arī šķietami katru reizi citāds, patiesībā ir stingra protokola ieturēts. Pjērs de Kubertēns, kas ir spēļu idejiskais radītājs un vizionārs, par olimpiādas atklāšanas un noslēguma ceremoniju nozīmīgumu jau saka runāt 19./20. gadsimtu mijā, lai arī, vēlāk pētot, senajiem grieķiem tieši tādu ceremoniju nav bijis, bet gan vairāki reliģiski rituāli ar ziedošanu dieviem.

Barons Kubertēns bija daudz-

pusīgi orientēts un izglītots sava laikmeta pārstāvis, kurš uzskatīja, ka garīgām vērtībām jāsavienojas ar fiziskām un tāpēc, daudziem šī raksta lasītājiem par pārsteigumu, būs, ka pēc viņa iniciatīvas sākotnēji paralēli sporta spēlēm visā atbilstošajā nopietnībā notika arī Mākslas olimpiskās spēles. Pēc vairāku gadu organizatoriskas gatavošanās pirmās no tām notika 1912. gadā Stokholmas Olimpiskajās spēlēs, un tām bija piecas pamatdisciplīnas – tēlniecība, glezniecība, mūzika, literā-

tūra un arhitektūra. Līdz spēļu sākumam autoriem bija jāiesniedz iepriekš nepublicēti, neatkānoti, neizstādīti oriģināldarbi par sporta temu. Uzvarētājiem tika sadalīti medaļu komplekti. Diemžēl ātri vien kļuva skaidrs, ka radošu mākslas sasniegumu vērtēšana ir daudz sarežģītāka par chronometra apstādīšanu istajā brīdī un, lai arī sākotnēji olimpiskās izstādes bija plaši apmeklētā, interese pamazām noplaka.

Apskatu sagatavoja
P. Karlsons

(Turpināts no 1. lpp.)

Šogad zīmīgā laikā, kas tuvs Mikus Skruzīša atceres dienām, 2022. gada 5. februārī, rīta pusē Neretas kultūras namā, bet pēcpusdienā Zalves pagasta Lielzāles muižā, kur saimnieko biedrība *Sēļu klubs*, notika novadpētnieces Lidijas Ozoliņas grāmatas "Mikus Skruzītis – nepiedodami aizmirstais" un Jāņa Brūtgāna atmiņu grāmatas "Mana Sēlija" prezentācija.

Neretā sarīkojumā piedalījās arī īpašie viesi – profesore un Saimes deputāte Janīna Kursīte, literatūrzinātniece, valodniece, publiciste, rakstniece. No Kultūras ministrijas bija ieradusies Gunta Robežniece – Sabiedrības integrācijas departamenta eksperte, Māra Libeka – laikraksta "Latvijas Avīze" žurnāliste, labi zināma arī mūsu laikrakstu lasītājiem, Imants Parādnieks – uzņēmējs un politiķis, Sēlijas atbalsta grupas inicia-

kālu noskaņu radija Neretas kultūras nama sieviešu vokālais ansamblis "Kadence", vadītāja Sandra Spruča.

Lidija Ozoliņa dalījās atmiņās par pirmo neklātienēs iepazīšanos ar aizmirstībā grimušo pirmās latviešu atmodas laika novadnieku. Par grāmatu "Mikus Skruzītis – nepelnīti aizmirstais" var teikt, ka tā ir grāmata "divi vienā", jo Lidija Ozoliņa tajā ietvērusi Mikus Skruzīša 1889. gadā publicēto darbu "Sēļi, Kurzemes augšgala senči". To autore "pārlīkusi" no vecās ortografijas uz t. s. jauno ortografiju, atstājot vien rakstnieka valodas stilu. Agrāk pieejamie pārlīkumi viņu nav apmierinājuši, jo bijuši neprecīzi. Kāda pasākuma apmeklētāja jau bija paspējusi izlasīt grāmatu un teikusi autorei sirsniņus vārdus par interesanto un izziņas bagāto darbu.

Lidija Ozoliņa un politiķis, Sēlijas atbalsta grupas iniciators Imants Parādnieks

tors (tāda izveidota 13. Saeimā, un šajā grupā darbojas arī prof. Janīna Kursīte), Guntis Libeks – ārsts, Aizkraukles novada domes deputāts, Leons Līdums – Aizkraukles novada domes priekšsēdētājs. Piedalījās arī Neretas apvienības pārvaldes vadītājs Juris Gorbačovs, bijušais Neretas novada domes priekšsēdētājs Arvīds Kviesis, bijuši Neretas Jāņa Jaunsudrabiņa vidusskolas direktore, pensionēta skolotāja, neretiete Laima Grebska, skolotāji, Neretas un apkārtnes iedzīvotāji.

Pasākumu atklāja Neretas Kultūras centra vadītāja Inīta Kalniņa. Skolotāja, režisore, pasākuma vadītāja Aija Kalnāre sanākušos uzrunāja, iepazīstinot ar viesiem, tikšanās gaitu savijot ar Vilņa Vietnieka dzejas rindām: "Mān nevajag plašāku pasaules telpu, / kad pa Sēlijas lielceļiem iet. / Gribu redzēt Leišzemes pamali zilū / un Neretas saulainās debesis." Mūzi-

Lidijas Ozoliņas sarakstītā grāmatas ir daļēji literārs, daļēji uz faktiem balstīts laikmeta atspoguļojums 19. gadsimta otrajā pusē – laiks pēc dzimtbūšanas atcelšanas Neretas un apkārtnē muižu apgabalos, jaunās likumdošanas un pārvaldes veidošanās: pagastu veidošana, likumu tapšana, sociālās attiecības starp zemnieku un muižu, zemnieku un baznīcu, izglītības jaunās norises pagastu skolās utt. Pārmaiņām bija jānāk. To nesēji bija jaunlatvieši. Ne velti Mikus Skruzītis saprata izglītības lielo nozīmi dzīves plūdmā. Tapa Neretas Labdarības biedrība, Štanānu privātskola, viņa daudzpusīgie raksti tā laika presē. Tas viss ar grāmatas palīdzību tiek mēģināts skaidrot 21. gadsimta jaunajai un vidējai paaudzei.

Interesants tikšanās stāsts ar Mikus Skruzīša darbu bija literatūrzinātniecei, valodniecei Janīnai Kursītei. Viņa Mikus Skruzīša

Profesore Janīna Kursīte

Neretas vidusskolas bij. skolotāja Ērika Zvejniece

Novadniece Gunta Robežniece, Ligita Kovtuna un Lidija Ozoliņa

brošūriņu iespējā veidā pirmo reizi ieraudzījusi 80. gados, ciemojoties pie kāda tautieša Amerikā.

Neretas puses ļaudis lielu interesi izraisīja apgāda *Laika grāmata* vadītājas Ligitas Kovtunas sakārtotā Jāņa Brūtgāna atmiņu

grāmata "Mana Sēlija." Šī grāmata lasītāju aizved atmiņu rakstītāja laikā, kas stāsta par 20. gadsimta 40. – 50. gadu beigām, 60. gadu pirmo pusi Neretā un apkārtnē. Tie ir atmiņu autora bērnības un skolas gadi. Būtiski, ka tas ir arī

laiks, kurā dzīvoja daļa pasākuma apmeklētāju vai viņu vecāki un vecvecāki. Atmiņu grāmatā minēti daudzi satiktie kaimiņi, draugi, aprakstītas neretiēšiem pazīstamas vietas, zināmi notikumi.

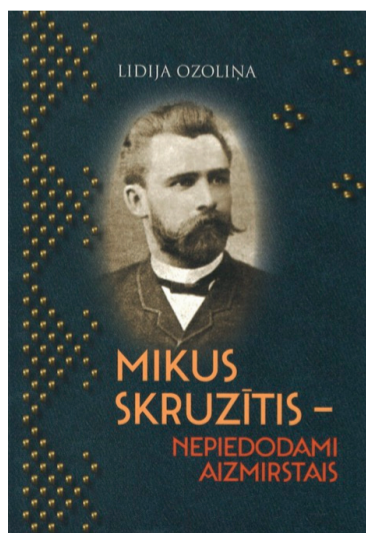
Jāatzīmē, ka Jāņa Brūtgāna atmiņu grāmata rakstīta par nelielu Sēlijas zemes stūrīti, tomēr būtu tikpat labi lasāma jebkurā Latvijas novadā, jo tā atklāj minētā laika būtisko. Tā ir kā tilts no atsevišķā uz vispārīgo. Nav svarīgi, kā sauc vienu vai citu atmiņās minēto cilvēku vai vietu. Paliek laikmetam raksturīgās iezīmes, paliek 20. gadsimta 40. – 60. gadu laikam raksturīgās iezīmes, būtiskie notikumi. Otrā pasaules kara pēdējais pavasaris, bezvaras laiks, padomju varas atgriešanās, kolchozu veidošanās, deportācijas un 60. gadu sākums ar saviem notikumiem.

Pēcpusdienā tikšanās Lielzāles muižā noritēja mazākā apmeklētāju lokā, taču ne mazāk sirsniņgā, omulīgā gaisotnē kā Neretā. Grāmatu autorēm muižā pievienojās pagasta vadītāja Dzintra Noreika un vietējo ļaužu pulciņš. Viesus muižā laipni uzņēma biedrības *Sēļu klubs* vadītāja Ilma Svīlāne un novadpētniece, pensionēta skolotāja Ilga Cera, kā arī kultūras dzīves vadītāja Gunita Gorbačova. Pēc sarunas par grāmatām muižas saimnieces interesentus aicināja ekskursijā pa muižu, kā arī baudīt sarūpēto nelielo cienastu – kafiju, siera plati un saldus pīrādziņus. Sarunas ar autorēm par grāmatām vēl krietnu brīdi turpinājās neformālā gaisotnē.

Lidija Ozoliņa

LAIKA GRĀMATA PIEDĀVĀ

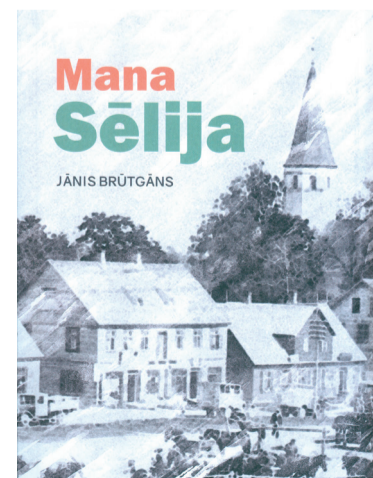

Lidija Ozoliņa. MIKUS SKRUZĪTIS – NEPIEDODAMI AIZMIRSTAIS

Grāmata ir par dižo Sēlijas dēlu, spožu, bet piemirstu jaunlatvieti Miku Skruzīti un viņa laikabiedriem. Mikus Skruzīša darbs "Sēļi, Kurzemes augšgala senči" ir pirmais un augsti novērtētais pētījums par Sēliju un tās ļaudīm. Viņa dzīve un sabiedriskā rosība, jau 19. gs. vidū pieteica sēļu zemi kā novadu ar senu un bagātīgu kultūru, savām tradīcijām un tiesībām uz savu identitāti.

Jānis Brūtgāns. MANA SĒLIJA

Grāmatas autors Dr. med. vet. Jānis Brūtgāns dzimis Sēlijā un dzimtā novada vēsturi, kultūru, dižos novadniekus Veltu Tomu un Jāni Jaunsudrabiņu godājis visu mūžu. Autors, stāstot savas bērnības atmiņas, uzzīmē bagātīgu un autentisku Sēlijas dzīves ainu aizv. gs. 30. – 60. gados

www.laikagramata.lv

TRIMDAS PERSONĪBU PAŠPORTRETI

GUNARS JANOVSKIS

Mans poliskais uzvārds

Dažu labu reizi mani draugi ir izteikuši izbrīnu par manu nelatvisko uzvārdu.

Savā laikā, kad uzvārdu mainīšana nāca modē, es savējo neizmānīju, pa daļai aiz spīts, pa daļai tāpēc, ka nevarēju izšķirties, kādu īsti uzvārdu izvēlēties, un šodien esmu priecīgs, ka to neizdarīju. Lai to izskaidrotu, mazliet pastāstīšu par manas dzimtas likteņiem.

Mana māte ir dzimusi un uzaugusi Aizputes apriņķī. Viņas māte nāca no Kūlmaņiem, bet mans vecaistēvs, kaut arī dzimis Kalnējais, saucās Bergman. Tur vainojams viņa brālis, kas, muižas kučieris būdams, aizbrauca līdzī jaunajam Štakeldangas muižas baronam uz Vācemi. Jaunais barons, lustīgi študierdams, bet garagaismu cienīdams, sūtīja savu kučieri skolotāju institūtā. Kad nu abi pēc vairākiem gadiem izskolojušies atgriezās Kurzemē un Kalnējais uzsāka tautskolotāja gaitas, barons tam – kā jau izglītotam cilvēkam – un tāpat viņa brāļiem uzspieda tā vācisko vārdu – Bergman. Neesmu viņu redzējis, tikai māte man mēdza stāstīt, kā viņš, pa mājām braukādams un bērnu parklausīnādams, visur mēdzis atkārtot: dodiet bērniem to mantu, ko kodes un rūsa neēd.

Starp citu viņam ir sava vieta latviešu literatūras vēsturē, jo viņš ir zināms kā viens no pirmajiem mūsu tautasdziesmu krājējiem. Jo tad nu man, pēc ilgām un grūtām pūlēm, kāds labvēlīgs kritiķis kādreiz piešķirtu mazu vietīņu mūsu literatūrā, tad es tur būšu ieaudzis kā maza atvase no dziļas un varenas saknes.

Manai mātei bija sešas māsas. Tās visas izklīda Krievijas plašumos un pazuda. Vienu apprecēja kāds barons Čerkasovs, kas ir mans krusttēvs un kuņa krievisko vārdu – Anatolijs – es šodien nesu kā nejauku trumu savā miesā un no kuņa man nekādi nav iespējams tikt vaļā. Šis Čerkasovs ilgu gadu ir bijis krievu emigrantu garīgais vadonis Parīzē un izdevis trimdas avīzi. Neesmu nekad mēģinājis ar viņu uzņemt sakarus. Krievu imperiālisms ir derdzīgs, vienlīga – čekista, cara ierēdņa vai par Lielo Krieviju sapņojoša emigranta ieskatā. Mani Parīzē uzaugušie brālēnu un māsiņas diez vai vairs runā krieviski, un neticu, vai viņiem kādreiz ir stāstīts, ka viņu māte ir latviešu zemniece.

Par savu tēva māti zinu tikai tik daudz, ka tās dzimtais vārds ir Ziemeļis un ka tā runājusi

Gunars Janovskis ar sievu Sarmīti. Rīga, 1994. gads // Fotogrāfs Gunārs Janaitis

tāmnieku izloksnē. Vecais tēvs bija vārdā Krūziņš, kas ir plaši izplatīts Ventspils apkārtnē. Kaut kādu iemeslu dēļ, kuņus es nezinu un par kuņiem vecaistēvs nav mīlējis runāt, viņš kāda Janovska vietā – jādodomā, par naudu – aizgājis turku kuņā. Man ir dibinātas aizdomas, ka viņu uz to spieda nabadzība un nespēja apgādāt palieļu ģimeni.

Pēc septiņu gadu kalpošanas krievu caram, viņš pārņāca mājās un par atlīdzību saņēma Ventspils tuvumā desetiņu tā sauktās zaldātu zemes uz Krūziņa-Janovska vārda. Abus vār-

dus negribēdams, viņš aizsūtīja lūgumu Rīgas ģenerālgubernātoram, lai tas tam atļautu lietot tikai vienu. Krievu cariskā ērgļa kalps saprotamā kārtā nosvītvoja latvisko Krūziņu. Un tā nu mana latviskā dzimta no Kūlmanes, Kalnējā, Ziemeles un Krūziņa pārvērtās par Janovskiem.

Lauku sēta Ventas krastā tēvam un viņa pieciem brāļiem kļuva par šauru, un viņus aizvīlināja jūras plašumi. Tie izklīda pasaulē. Viens ir manīts Amerikā, un no tā es vēl vienmēr cītīgi gaidu lielo mantojumu. Otrs ir manīts Holandē, kur viņš ir uzstrādājis par lielu vīru kādā Amsterdamas kuģubūvētavā. Viņa bērni – mana māsiņa un mans brālēns – ir holandieši un viņš pats vairs nav latvietis. Par pārejiem tēva brāļiem ziņu nav.

Mans tēvs Mangaļu Jūrskolā ieguva tālbraucēja kapteiņa gradu, šķērsoja visas septiņas pasaules jūras, bet laiku pa laikam atgriezās savā Kurzemē. Vienā no braucieniem viņa kuģim iznāca steigties palīgā degošam pasažieru tvaikonim "Volturne", kuņa glābšanu darīja tikpat kā neiespējamu drausmīgā vētra.

Šo notikumu toreiz plaši aprakstīja pasaules prese. Esmu Britu Mūzejā sameklējis vecos laikrakstus un lasījis lappusēm garus ziņojumus par šo katastrofu, kuņā bojā aizgāja pāri par simts cilvēku. Kādus sešus simtus izdevās izglābt. Manu tēvu apbalvoja ar ordeņiem un medaļām, un vienu no tām, ko viņam piešķīra angļu valdība, es iešuvu sava mundieņa azotē un piemiņai paņēmu līdz, kad nācās bēgt no mūsu zemes. Man nelaimējās; Vācijā es dabūju palikt pie krieviem. Pagāja vairāk nekā pusgads, kamēr man izdevās aizslapstīties uz Berlīni. Šo Berlīnes glābšanas ceļu ir gājuši daudzi, bet man izgādījās tur nonākt tieši tajā laikā, kad varenie Rietumu sabiedrotie, izdabādami krieviem, baltiešus nelaida pāri robežai. Milzīga auguma amerikāņu virsnieks, kājas izstiepis uz rakstāmgalda, mani ilgi pratīnāja, bet atteicās palīdzēt. Tad man ienāca prātā mana tēva medaļa. Es to izplēsu no svārku paduses un noliku uz galda pie viņa spožajiem zābakiem. Viņš medaļu pazina. Pēc divdesmit četrām stundām es biju Rietumācijā.

Reizēm man patīk paturēt rokās šo piemiņu no mana tēva. Uz tās malas ir iegravēts:

Andrei Jakobwelev Janowsky
"Volturno" 9th October 1913
For Gallantry and Humanity
from the British Government.

Man labais vecais tēvs! Viņš tagad dus savā mierā blakām mātei Raiņa kapos Rīgā. Viņš man ir devis dzīvību. Un toreiz – Berlīnes drupās, viņš man to iedeva – no jauna. Viss, ko es pateikdamies tagad varu darīt, ir – nest tālāk viņa kaut arī gadījuma pēc dabūto Janovska vārdu.

No "Pašportreti", sast. Teodors Zeltiņš. Grāmatu draugs, 1965

Kārlim Janovskim kungs!
Labi ka rakstāt Purvā
Otro daļu. To esmu no jūsu
gaidīšanā ar lielu prieku.
- Bet varat vestīgāties ar robežānu
jo, kad kā ar reguru mūdejoān
vācānu ar ko aistāst tumsānu
avīzē, daruājānu ar griezi; kas
raustānu romānu un solojās
to robežān loti decembra
pētānu. Tā nu pēte no tūnas
kut beigsies Bērsējas gabals
avīzē, jārespēt greses vācāns,
kūls jau tas nebūs. Un tad tūlā,
jūnu Purvā spīdētānu iekšā!

No Helmara Rudziša vēstulēm Gunaram Janovskim
Ņujorkā, 1983. gada 15. decembrī

LAIKAGRAMATA

VĒL VARAT IEGĀDĀTIES...

2012. gadā Laika grāmatas apgādā nāca klajā Gunara Janovska romāna "Purvā" abas daļas vienā izdevumā ar komentāriem, rakstnieka Zigmunda Skujiņa un režisora Vara Braslas priekšvārdiem.

Cena redakcijā:
20 eiro

www.laikagramata.lv

Harija Blezūra radošā mantojuma liktenis

Noslēdzies Anglijas latviešu fotografa Harija Blezūra fotonegātīvu digitalizēšanas pirmais posms

Gada izskaņā pēc vairāk nekā sešu mēnešu intensīva un produktīva darba ir ieskenēti apm. 26 000 fotonegātīvi. Tā ir Anitas Zakatistovas (dz. Blezūrs) LaPa muzejam dāvinātā Anitas tēva un Latvijas patriota, amatierfotografa Harija Blezūra (1926 – 2000) kolekcija, kuŗā redzamas gan ģimeniskas ainas, gan kadri, kas uzņemti dažādos Lielbritānijas latviešu sariķojumos laikā no 1964. līdz 1986. gadam. Tematiski negātīvi spilgti ilustrē latviešu sabiedrisko darbošanos Anglijas muižās – Almēlijā, Straumēnos, Rovfantā, Mūsmājās, kas savu-

Harijs Blezūrs ar ierakstu aparātiem

Anita Blezūra Jānos, 1975. gadā

laik tika iegādātas vietējo kopieņu vajadzībām. Kolekciju caurvij arī gadskārtu ieražu sariķojumi – Ziemassvētki, Lieldienas, Jāņi; bērnu nometnes un bērnu svētki; Dziesmu dienas un dziesmu svētki Eiropā; dažādu latviešu ansambļu koncerti un viesošanās Lielbritānijā, kā arī latviešu kopienas kāzas, bēres un citi nozīmīgi latviešu dzīves notikumi.

Kaut arī negātīvi ir ieskenēti, turklāt augstā izšķirtspējā, noslēdzies ir tikai pirmais šī materiāla digitalizācijas posms, kam sekos detalizēta attēlu vizuālā, tematiskā un tehniskā apsekošana, kā arī tā vēsturiskā izpēte, aprakstīšana un ievietošana Mūzeja krājumā.

LaPa plāno šo ietilpīgo projektu šogad turpināt, uzrunājot Lielbritānijas latviešus un to organizācijas ar lūgumu atbalstīt mūsu darbu pie šī unikālā materiāla. Lūgums būs gan pēc finansiāla atbalsta, gan arī informatīva, aicinot atpazīt fotoattēlos redzamos Lielbritānijas latviešus, draugus, radus un paziņas.

Mūzejs saka lielu paldies Harija Blezūra mazdēliem, Matīsam un Krišjānim Zakatistoviem, par neatlaidīgo darbu brīvprātīgi un neatlaidīgi digitalizējot šo mūsu diasporas vēsturei nozīmīgo fotokolekciju!

Latvieši pasaulē – Mūzejs un pētniecības centrs

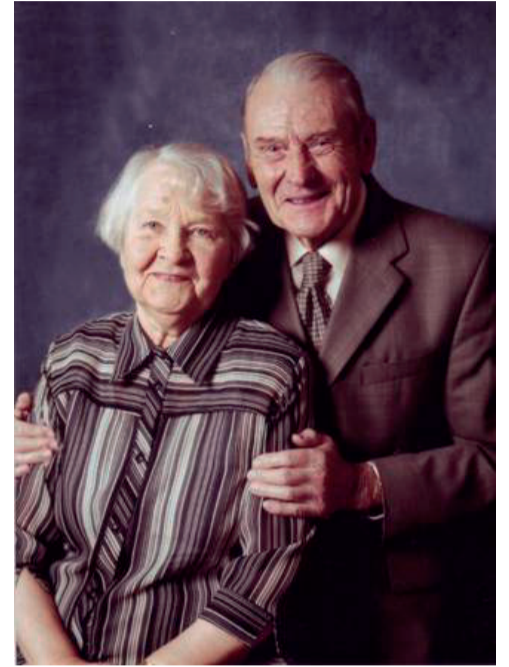
Ziņas no Vītolu fonda

Vītolu fonds saņēmis Oskara un Irenes Dumpju testamentāro novēlējumu vairāk nekā pusmiljona Kanadas dolaru apmērā

Oskars Dumpe dzimis 1923. gada 27. jūnijā Alūksnes rajona Trapenes pagasta "Lipšos", mācījies Gaujienas valsts vidusskolā. 1944. gadā Oskara tēvs, māte un brālis izbrauca no Latvijas, bet Oskars palika kopā ar vecvecākiem Latvijā.

Oskars un Irene saulājās 1950. gadā. 1972. gadā Dumpju ģimene saņēma atļauju izceļot no Latvijas, pievienojoties Oskara aizbraukušajiem tuviekiem Kanādā. Nonācis trimdā, sākotnēji Oskars darbojās Volkswagen auto pārstāvēniecībā, bet pēc došanās pensijā Dumpes kopīgi svešumā radīja savu Tēvzemes stūrīti – fermu ar 5000 abeļu stādiem. Saimniecība bija īsts "paradīzes stūrītis", kas vietējā sabiedrībā raisīja patiesas simpatijas pret šo strādīgo, godīgo un krietno latviešu ģimeni.

Vītolu fondā Irenes un Oskara Dumpju stipendija pirmo reizi piešķirta 2005. gadā, kad abi labdari vēlējas palīdzēt Latvijas jaunatnei un iedegās par nepieciešamību izglītēt talantīgus

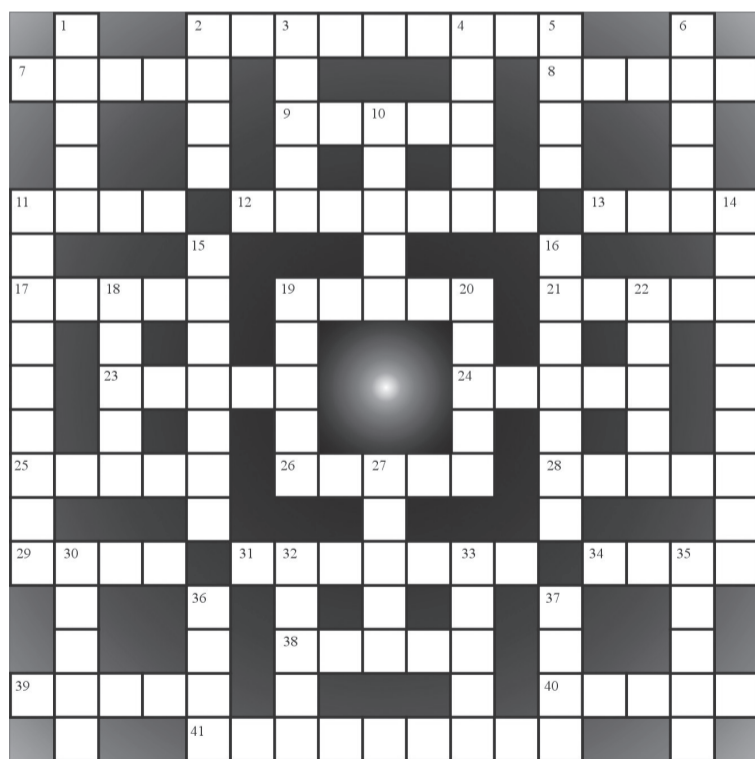

jauniešus. Oskars Mūžībā devās 2017. gadā, bet Irene – 2021. gadā.

O. Dumpe reiz ir teicis: "Mūsu jaunatne ir mūsu cerība. Ir jā dara viss iespējamais, lai katrs tiešām centīgs un apdāvināts latviešu jauniešs saņemtu augstāko izglītību." Pateicībā pieminam Oskaru un Ireni, krietnos latviešus, kuŗi savu dzīvē uzkrāto bagātību ziedojuši jauniešu izglītībai!

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS

Limēniski. 2. Priekštelpa sabiedriskās ēkās. 7. Latviešu fotomākslinieks (1933). 8. Jūrmalas pilsētas daļa. 9. Gaujas pieteka. 11. Pērkona dievs skandinavu mītoloģijā. 12. Plekstu dzimtas zivis. 13. Indīgas čūskas. 17. Spraugums. 19. Ungāru komponists, pianists (1811-1886). 21. Zodiaka zvaigznājs. 23. Posmi kādā procesā. 24. Truli. 25. Apdzīvota vieta Ventpils novadā. 26. Tirgus laukums un tautas

apulu vieta Senās Grieķijas pilsētās. 28. Izmeklēta sabiedrība. 29. Latviešu gleznotājs (1896-1944). 31. Panātru dzimtas augs. 34. Silts un sauss vējš kalnu zemēs. 38. Saullēkts. 39. Latviešu rakstnieks (1895-1941). 40. Svinīgs sariķojums ar lūgtiem viesiem. 41. Cauruļveida organi.

Stateniski. 1. Pilsēta Japānā, Honsju salā. 2. Spožākā zvaigzne Liras zvaigznājā. 3. Gods un

atziņība. 4. Mazā planēta (atklāta 1949. gadā). 5. Ungāru rakstnieks (1893-1970). 6. Sala Vidusjūrā. 10. Dokumentu kopums par kādu juridisku jautājumu. 11. Indīgs zirneklis. 14. Namatēvs. 15. Labības kulšanas paliekas. 16. Grīšu dzimtas augi. 18. Dzīvesbiedre. 19. Suņu šķirne. 20. Žurnāls Latvijā. 22. Pierādījums, kas izslēdz apsūdzētā vainu. 27. Balto mālu šķirne. 30. Amūras pieteka. 32. Deklasēti elementi Francijā. 33. Peldoša ierīce derīgo izrakteņu ieguvei. 35. Pilsēta Francijas rietumos. 36. Plaša mēroga gadatirgus. 37. Pilsēta Somijas dienvidrietumos.

Krustvārdu mīklas (Nr. 5) atrisinājums.

Limēniski. 4. Pastaigas. 7. Vesta. 8. Ugāle. 9. Sikomores. 10. Batika. 11. Aso. 13. Grants. 18. Nargile. 21. Sakaut. 23. Irbene. 24. Īves. 25. Osis. 26. Balsot. 28. Apsida. 29. Kritika. 34. Troses. 35. Dao. 37. Laucis. 38. Krokodils. 39. Odesa. 40. Irāna. 41. "Skaramušs".

Stateniski. 1. Strofa. 2. Kimono. 3. Tercas. 4. Pasaka. 5. Susuri. 6. Klints. 2. Sāgo. 14. Katetrs. 15. Klasika. 16. Sakas. 17. Balsa. 19. Ibiss. 20. Anods. 22. Tīt. 23. Isa. 27. Etna. 30. Trimda. 31. Tenkas. 32. Rapsis. 33. Milāna. 35. Dakara. 36. Oldema.

Uz salas Daugavā pie Kokneses top Likteņdārzs – gaišas atceres vieta, kur svinēt latviešu tautas izturību un spēku. Tas ir arī Tavas ģimenes un dzimtas Likteņdārzs, vēlīts visiem latviešiem, kas 20. gadsimtā gājuši bojā vai cietuši svešu varu dēļ. Likteņdārzs top kopdarbībā un par ziedojumiem, tā atbalstītāju skaits jau pārsniedz 500 tūkstošus. Mūsu nākamais lielais kopdarbs - uzcelt Saieta namu! **Palidzi! Ziedo!**

Nodibinājums "Kokneses fonds"
Adrese: Lāčplēša iela 75B, Rīga, LV-1011, Latvija
info@koknesesfonds.lv

Ziedojumiem EUR:
AS "Citadele banka"
Konts: LV94PARX0015211160001
SWIFT: PARXLV22

Starpniekbanka ziedojumiem USD:
USA CITIBANK, N.A., NEW YORK
Konts: 36392149
SWIFT/BIC: CITIUS33

Vairāk informācijas www.liktenadarzs.lv

XV Vispārējo ASV dziesmu un deju svētku Rīcības komiteja aicina latviešu māksliniekus piedalīties mākslas izstādē

LINDA TREIJA

“Ar raitu soli, skaņu balsi – maz’ bišķiņ skaļāk!” – ar šādu saukli XV Vispārējie ASV Dziesmu un deju svētki ieskandina vienu no nozīmīgākajiem šīs vasaras notikumiem Amerikas latviešu sabiedrībā, kas pirmo reizi notiks St. Paulā, Minesotā no 29. jūnija līdz 4. jūlijam.

Būtiska dziesmu svētku sastāvdaļa blakus koru koncertiem un deju uzvedumiem, latviešu komponistu jaundarbu, simfoniskās, folkloras, populārās mūzikas koncertiem, teātra izrādēm, rakstnieku lasījumiem, pasākumiem bērniem un jauniešiem ir vizuālās mākslas izstāde. Šoreiz izstāde notiks, nedaudz pārfrazējot dziesmu svētku saukli, “maz’ bišķiņ savādāk!”. Tā tiks izstādīta nevis centrālās viesnīcas zālē, bet St. Paulas nozīmīgā vēstures pieminekļa *Landmark Center* (<https://www.landmarkcenter.org>) telpās, kur notiks arī vairāki citi svētku pasākumi. Pēc Ziemeļu galerijas *North Gallery* vadītāja *Judy Brooks* iniciatīvas to vesela mēneša garumā – **no 2022. gada 2. jūnija līdz 3. jūlijam** – varēs apskatīt ne tikai latviešu publika, bet arī plašāka sabiedrības daļa – “dviņu” pilsētu iedzīvotāji un to ciemiņi. Izstādi plašākai publikai atklās 2. jūnijā, bet Dziesmu un deju svētku apmeklētājiem un dalībniekiem – ceturtdien, 30. jūnijā, 11:45-12:30 *Landmark Center* [North Gallery].

Landmark center celtni sāka būvēt 1892. gadā. Greznā ēka tika pabeigta 1902. gadā, un tur iemītinājās tādas valsts iestādes kā Federālā tiesa, pasts un citas. Laika gaitā celtnē cieta no apsaimniekotāju bezatbildības un nolaidīgās attieksmes. 1972. gadā apņēmīgi pilsoņi izglāba ēku no sabrukšanas un atjaunoja to sākotnējā skatā. *Landmark Center* ēka tika iekļauta Nacionālajā vēsturisko vietu reģistrā un tika atvērta dviņu pilsētu publikai 1978. gadā. Centrs kalpo kā mūzikas, dejas, teātra, izstāžu, sabiedrisko forumu kultūras centrs un tur notiek neskaitāmi kultūras pasākumi. Ēkā atrodas vairākas galerijas, no kurām viena ir *North Gallery*. Šīs galerijas telpas jau piedzīvoja Amerikas latviešu mākslinieku darbu klātbūtni 2018. gadā, kad *Landmark*

Landmark Center, St. Paul

Center tika organizēti pasākumi veltīti Latvijas Simtgadei, tai skaitā mākslas izstāde.

St. Paulā un Mineapole ir arī izcilā latviešu mākslinieka Jāņa Kalmītes dzīves vieta, kurā viņš pavadīja lielu daļu sava mūža. Mākslinieks ir «ikoniski» atpazīstams ar gleznotajām rījām, kuŗas viņa gleznās ieguva simbolisku nozīmi. Arī šajā izstādē mēs mēģināsim panākt nojausmu par Amerikas latviešu mākslinieku pēdējo gadu laikā tapušās mākslas, tēlainos vārdos – “novāktās ražas”, vietu un nozīmi gan mūsu ikdienas, gan kultūras dzīvē.

Aicinām visus ieinteresētos māksliniekus, iesūtīt darbu atēlus pavisam drīz – līdz 1. martam! Mākslinieki ir sirsnīgi aicināti piedalīties ar saviem pēdējā laikā tapušajiem darbiem. Izstādē tiks pieņemti oriģināli mākslas darbi, ieskaitot: gleznas, akvareļi, zīmējumi, grafika, fotogrāfijas un citi darbi uz papīra, kā arī dažādu materiālu skulptūras un jauktu tehniku darbi. Darba lielumus nav noteiktus, bet žūrijai ir tiesības nolemt, cik lieli/smagi darbi būs piemēroti galerijas sienām un telpai. Tiks

ievēroti *Landmark* centra galerijas noteikumi.

Izstādei pieteiktie darbi tiks žūrēti. Žūrija sastāv no profesionāliem māksliniekiem, vai tādiem, kuri strādā mākslas jomā un kuriem ir mākslas izglītība.

Izstādes kuratores – Māra Pelce un Linda Treija. Pieteikšanās veidlapu un sīkāku informāciju var iegūt Dziesmu svētku

mājaslapā <https://www.latvian-songfest2022.org/dalibnieki-izstades>, vai rakstot uz maksla2022@gmail.com

Ar savu dalību būsīm kā labības grauds šajā „mākslas rījā”, lai svētku laikā gūtie iespaidi, pozitīvā enerģija un emocionālais pārdzīvojums mūs vēl ilgi sildītu!

MATISS KUKAINIS ADVOKĀTS AR TIESĪBĀM ASV UN LATVIJĀ.

- Mantošana.
- Īpašuma pirkšana un pārdošana.
- Meža apsaimniekošana un pārdošana.

Valņu iela 3, Rīga, LV-1050
matiss@sk-legal.com
+371 28390346

Brīvā Latvija

reklāmas cenas Latvijā

Cena – 1,15 eiro
par cm² ierāmējumā
Atlaides par reklāmas
publicēšanas biežumu:

- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 2 reizes, paredzēta atlaide 10 % apmērā no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 3 reizes, – 15 % no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 4 reizes un vairāk, – 20 % no parastās cenas.
- PRIVĀTSLUDINĀJUMIEM:
0,60 eiro par 1 cm² ierāmējumā.
- SĒRU SLUDINĀJUMS:
• **NB! 60 eiro**

Pasta adrese:

Gertrūdes iela 27

Rīga, LV - 1011

Tālrunis + 371 67326761

Tālrunis +371 67326784

Darba laiks:

Pirmdien – 9-17

Otrdien – 9-17

Piektdien – 9-13

BRĪVĀ LATVIJA

Latvijas reģ. nr. 1144.
Rietumeiropas latviešu laikraksts,
iznāk sestdienās, 48 reizes gadā.

Redaktore: Ligita Kovtuna

Brīvā Latvija redakcija:

Gertrūdes iela 27, Rīga, LV-1011

(Darba laiks P,O: 9-17, Pk: 9-13)

Tālr. (redakcijā) +371 67326761,

+371 29439423,

Tālrunis: +371 67326784.

e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

ABONEMENTA MAKSA:

Brīvās Latvijas digitālo versiju

varat pasūtīt tāpat kā līdz šim.

- par 12 mēn. (48 nr.) EUR 55 (550 SEK)
- par 6 mēn. EUR 30 (300 SEK)
- 1 nedēļu EUR 2 (20 SEK)

To varat izdarīt caur *Brīvās Latvijas* mājaslapu: <http://www.brivalatvija.lv/abone-interneta>.

Izdrukājot iespējama krāsaina versija.

Tiem *Brīvās Latvijas* lasītājiem, kuŗi tomēr vēlas lasīt avīzi drukātā versijā, piedāvājam pasūtīt Amerikas latviešu avīzi *Laiks* – tie paši 48 numuri gadā, 20 lappuses, to skaitā 8 lpp. tās pašas, kas kopš 2001. gada bijušas kopīgas abām avīzēm.

Iespēja saņemt *Laiku* pa gaisa pastu no ASV.

- par 6 mēn. – EUR 186
- pa parasto pastu no Latvijas – 6 mēn. EUR 86

Dāvanā *Laika* Mākslas kalendārs 2021!

Samaksa: naudu ieskaitot SIA VESTA-LK kontā:

AS SEB banka, kods UNLALV2X,

nr.: LV80UNLA0050016243516,

ar piezīmi BL

un norādot vārdu, uzvārdu un adresi.

Latviešu organizāciju un **privātie sludinājumi** maksā EUR 6,- par 10 mm augstu vienslejiņā platumā aizņemtu telpu. **Sēru sludinājumi** (10,6 cm x 7 cm) EUR 60,-

Komerčiālie sludinājumi EUR 12 par 1 slejas cm.
Atlaides atkārtotām reklāmām.

Ar autora vārdu, iniciāļiem vai segvārdu parakstītos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī redakcijas domas. Par līdzstrādnieku honorāriem nepieciešama iepriekšēja vienošanās. Par publikācijās minēto faktu precizitāti atbild autors.

Lūdzam ziedojumus iemaksāt:

Biedrības *Laiks-BL* kontā –

SEB Banka,

nr.:LV60UNLA0050018705154

PEKINAS ZIEMAS OLIMPISKĀS SPĒLES

BEIJING 2022

LĪDZ PĒDĒJAI VIRĀŽAI
CĪNĪJĀS PAR BRONZU...

Olimpiskajā desmitniekā iekļuva Kristers Aparjods...

Pēc pirmās sacensību dienas Kristers Aparjods un Gints Bērziņš daudz neatpalika no cīņas par vietu uz goda pjedestāla. Noslēdzotajā braucienā Aparjods līdz trases pēdējai virāžai bija vadībā, tomēr kļūda noslēdzotajā kontrolpunktā, nesavaldot kamanas, kas saslīdēja, viņam maksāja daudz laika. Kristers Aparjods izcīnīja piekto vietu, līdz pat trases pēdējiem metriem cīnoties par vietu uz goda pjedestāla. Gints Bērziņš ierindojās septītajā pozīcijā.

... un Gints Bērziņš.

Artūrs Dārziņš trešajā braucienā aizvadīja līdz šim labāko braucieni šajās sacensībās, ierindojoties 18. vietā, kuŗu tomēr nenosargāja, nobeigumā paliekot 22. vietā. Par olimpisko čempionu kļuva vācietis Johanness Ludvigs, kas četru braucieni summā sasniedza rezultātu 3:48,735 minūtes, par 0,160 sekundēm apsteidzot austrieti Wolfgangu Kindlu. Bronzas medaļas pozīciju nosargāja Fišnallers. Aparjods summā olimpiskajam čempionam piekāpās 1,318 sekundes, bet Bērziņš – 1,438 sekundes. Artūrs Dārziņš summā bija teju piecas sekundes lēnāks (+4,974).

RŪGTUMS UZ POZITĪVAS NOTS

“Latvijas kamanīņu izlasē šobrīd ir rūgtuma sajūta par to, ka Kristeram Aparjodam neizdevās izcīnīt medaļu Pekinas Olimpiskajās spēlēs, taču jāatceras, ka šis ir otrs labākais sasniegums vīriešiem pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas”, sacīja izlases treneris Kristaps Mauriņš. “Zēl, ka neizdevās tie trīs no četriem braucieniem tik labi, kā viņš varēja. Skaidrs, ka olimpiskajās spēlēs ar kļūdām līdz medaļām ir grūti aizsniegties. Mums katrā ziņā mērķis bija augstāks. Līdz galam

neizdevās mērķi izpildīt. Ja mērķis būtu top6, tad mēs būtu priecīgi, bet ir skaidrs, ka Kristers varēja izcīnīt medaļu. Ir tā, kā ir.”

“Milzīgs prieks un lepnums ir par Gintu Bērziņu. 19 gadu vecumā veikt četrus labus braucienus ar nelielām kļūdām un izcīnīt septīto vietu. Super! Tiešām malacis! Izturēja spriedzi. Pirmajās olimpiskajās spēlēs grozījies ap labāko sešinieku, atskatoties uz to, kā viņam gāja treniņos, kur viņš sasita elkonī. Superīgs panākums Gintam,” sacīja Mauriņš.

Par Artūru Dārziņu. “Artūram no četriem braucieniem īsti var ieskaitīt tikai vienu – trešo. Nesanāca parādīt sniegumu, kuŗu viņš bija spējīgs parādīt. Bet tāds ir kamanīņu sports,” sacīja treneris. “Teikšu godīgi, ka bija bailīgi,” atzina Bērziņš. “Sis nav, kā braukt parastās sacensībās. Ļoti lielu psiholoģisko spēku prasa. Teiktu, ka pusi sezonu psiholoģiskā ziņā ar šiem diviem braucieniem var salīdzināt.” Bērziņš otro braucieni veica teju par trim simtdaļām lēnāk. Pats sportists gan secina, ka vienam no četriem braucieniem vienmēr lemts nesanākt. “Varbūt pirmajā braucienā biju vairāk koncentrējies. Uz abiem braucieniem fokuss ir liels, bet otro kaut kā centos izbaidīt, braucu mazliet brīvāk. Tur laikam arī bija tā kļūda. Šī nav tā trase, kur var gulēt un neko nedarīt,” saka jaunais sportists.

Iespējas pacināties par olimpisko medaļu palika neizmantojamas, bet vērtīgāka par mirkli vilšanās ir apziņa, ka kamanīņu sportā vīriešiem divi spēcīgākie Latvijas braucēji bija ļoti tuvu vislabākajiem. Turklāt gan Kristers Aparjods, gan Gints Bērziņš ir tuvu 20 gadu robežai katrs savā pusē, jau apliecinot augstu līmeni sporta veidā, kur divnieka ekipāža Andris un Juris Šici pieredzi krāj 28. sezonu un Jaņcīnas trasē startē piektajās olimpiskajās spēlēs. Aparjods nav olimpiskais debitants un pirms četriem gadiem Phjončanā sasniedza 11. vietu, bet Pekinas spēlēs līdz pat pēdējai brauciena beigū daļai pretendēja uz bronzas godalgu, līdz pieļauta kļūda dzēsa izredzes kāpt uz goda pjedestāla. Izredzes mājup doties ar medaļu Kristeram gan nav zudušas – lai gan treneri savu izvēli nav izdarījuši, sagaidāms, ka tieši viņam varētu būt iespēja dot savu ārtavu stafetes komandā.

Nākotnes perspektīvā treneri paredz spožas iespējas arī Gintam Bērziņam, kam 19 gadu vecumā izdevās ierindoties uzreiz aiz labāko sešinieka. Lai arī tiešas paralēles būtu nevietā, salīdzinājumam var atgādināt, ka Latvijas izlases treneris Mārtiņš Rubenis karjērā pirmajās Olimpiskajās spēlēs 1998. gadā Nagano tādā pašā vecumā sasniedza 14. vietu, bet divus olimpiskos ciklus vēlāk Turīnā kļuva par bronzas medaļnieku.

KĀ KAMANĪNAS SLĪD DĀMĀM?

Pekinas olimpiskajā ledus trasē 7. februārī sacensības uzsāka kamanīņu braucējas. Labākā no latvietēm pēc pirmās dienas bija Eliza Tiruma, kas noslēdza pirmo sešnieku.

Eliza Tiruma

Kendija Aparjode pēc diviem braucieniem bija devītā, bet Elina Ieva Vitola – vienpadsmitā. Pirmajā vietā pēc pirmās dienas ir Natālija Geizenbergere no Vācijas, kas savu tautieti Annu Bereiteri apsteidz par 0,208 sekundēm. Pēc diviem braucieniem Tiruma no līderes atpalika 0,980 sekundes. Geizenbergerei 1,302 sekundes zaudēja Aparjode, bet Vitola – 1,340 sekundes. Tiruma pēc pirmās sacensību dienas noslēdza labāko sešinieku. No trešās vietas viņu šķīr 0,389 sekundes.

Pēc otrā brauciena līdere ir divkārtējā olimpiskā čempione Natālija Gaizenbergere no Vācijas, kuŗas laiks divu braucieni summā ir viena minūte 56,825 sekundes. Otrajā vietā ir viņas tautiete Anna Bereitere (+0,208), bet trešā ir Krievijas Olimpiskās komitejas (ROC) pārstāve Tatjana Ivanova (+0,591). Tiruma divu braucieni summā no līderes atpaliek 0,98 sekundes, Aparjode – 1,302 sekundes, bet Vitola – 1,34 sekundes.

Pirms četriem gadiem Phjončanā par čempioni otrajās olimpiskajās spēlēs pēc kārtas kļuva Gaizenbergere, kuŗa četru braucieni summā 0,367 sekundēm apsteidza tautieti Dajanu Eitbergere, bet trešā bija kanadiete Aleksa Gouga.

NEPĀRVAR KVALIFIKĀCIJU

Latvijas šorttrekists Roberts Krūzbergs Pekinas Olimpisko spēļu 1000 metru distancē savā priekšsacīkšu slidojumā ieņēma trešo vietu un nekvalificējās sacensību ceturtdaļfinālam.

Sacensībās kopumā piedalījās 32 sportisti, bet no katra slidojuma divi ātrākie automātiski kvalificējās ceturtdaļfinālam. Vēl četri ātrākie trešo vietu ieguvēji varēja pretendēt uz vietu nākamajā kārtā. Krūzbergs sasniedza trešo labāko laiku, taču ceturtdaļfinālam nekvalificējās, jo priekšroka tika dota trim sportistiem, kuŗi savos slidojumos tika traucēti.

Krūzbergs startēja pēdējā no astoņiem slidojumiem kopā ar titulēto Ungārijas pārstāvi Šaoliņu Liu, austrālieti Brendanu Koriju un Itālijas pārstāvi Luku Šphenhauzeru. Krūzbergs distanci veica vienā minūtē un 23,979 sekundēs, no priekšslidojuma uzvarētāja Liu atpaliekot par 0,183 sekundēm. Krūzbergs savā slidojumā

finišēja pēdējā ceturtajā pozīcijā, tomēr diskvalificēts par bloķēšanu tika Šphenhauzers, kas ļāva ieņemt trešo vietu.

Krūzbergam vēl paredzēti starti 500 un 1500 metru distancēs. Garākajā no šīm distancēm uz starta izies vēl viens Latvijas pārstāvis Reinis Bērziņš.

BAIBA BENDIKA: SĀKU LABĀ TEMPĀ, BET PĒC TAM MOCĪJOS

Baiba Bendika biatlonā individuālajā distancē pieļāva sešas kļūdas un ierindojās 58. vietā. Sacensības viņa sāka straujā tempā, bet cerības uz labu rezultātu zuda otrajā ugunsliņijā, kuŗā latvieti pieļāva trīs kļūdas.

“Iesāku labā tempā, bet pēc tam organisms iegāja ‘sarkanajā’ un ļoti mocījās, tāpēc arī bija grūti šaut un galīgi netiku līdzī,” teica Bendika, atzīstot, ka vējš bijis pietiekami labs. “Šodien apstākļi bija tādi, lai šautu uz nulli, ja salīdzina ar iepriekšējām treniņu dienām.” Sacensību laikā termometra stabiņš noslīdēja zem desmit gadiem pēc Čelsija. “Trašu, kuŗa sacensības notiek tik lielā aukstumā, nav daudz, taču tai nevajadzēja būt problēmai. Kaut kā negaidīti grūti gāja. Slēpojot, nesejoju līdzī pulsam, bet, iespējams, tas bija augstāks nekā man ierasti ir sacensībās. Šķīta, ka šī trase man būs ļoti parocīga, bet šodien vienkārši nebija mana diena. Pagaidām esmu ļoti veiksmīgi pieļāgojusies laika zonai, zinu principus, ko ievēro, lai labi pārslēgtos, tāpēc miegs un visa atjaunošanās ir bez problēmām,” stāstīja Bendika. Viņai šajās olimpiskajās spēlēs priekšā vēl starts sprintā ar mērķi iekļūt iedzišanās un arī sacensībās ar kopēju startu. Tāpat olimpisko spēļu noslēgumā viņai paredzēts startēt distancē slēpošanā 30 kilometru distancē ar kopēju startu.

“Plāns nav mainījies, taču tas vēl ir tālu, tāpēc tagad koncentrējos tikai biatlonam,” atzīmēja Bendika, kuŗa pēc ierašanās olimpisko spēļu mājvietā saskārās ar nelielām neērtībām. “Kaut ko viņi līdostas testos sakasīja tur dziļumā, bet pārējos testos viss bijis kārtībā. Dažas dienas vēl ir kontaktpersonas statuss. Nedaudz jāpielāgojas un ir lietas, kas jāievēro, taču treniņos un sacensībās piedalīties drīkst.”

RAIMO VĪGANTU APDZEN PA APLI...

Skatlonā vīriešiem pirmie 15 kilometri bija jāveic klasiskajā stilā, bet pēc tam tikpat gara distancē arī brīvajā stilā. Raimo Vīgants, kuŗš ilgstoši pretendēja uz visu laiku labāko rezultātu Latvijas vīriešu distancē slēpotāju vidū, tomēr tika apdzīts par apli un bija spiests izstāties, tiekot klasificēts 51. vietā. Uzvarēja Krievijas Olimpiskās komitejas komandas pārstāvis Aleksandrs Boļšunovs.

Sludinājumus un reklāmu laikrakstā iesniedz ērti arī no sava tālrunā!

APKĀRT OLIMPISKAJAI LATERNAI

Latvijas olimpiskās medaļas cerība Martins Dukurs pirmajos Pekinas olimpisko spēļu treniņbraucienos skeletonā ieņēma sešto un astoto vietu, bet ātrākais abos braucienos bija vācietis Kristofers Grotērs.

Latvijas kamanīņu sportists Artūrs Dārziņš, kuŗš neveiksmīgi startēja Pekinas olimpisko spēļu kamanīņu sporta sacensībās, pēc starta sarunā ar Latvijas Televīziju noteica, ka viņam pa pieri ar kameru nejausi trāpījis operātoram.

Latvijas hokeja izlases galvenais treneris Harijs Vitoliņš pēc vienīgās pārbaudes spēles, kuā valstsvienība pamatlaikā ar 1:2 zaudēja Dānijai, atzina, ka vērtus pret Zviedriju atklāšanas spēlē 10. februārī sargās Ivars Punnenovs, kuŗu speciālists uzteica par šīs dienas sniegumu.

MAIRIS BRIEDIS NOVADA SPORTA STUNDU SKOLĀ

Skolēni ar ovācijām sagaidīja Latvijas labāko bokseri Mairi Briedi. Viņš bija ieradies Jelgavas Spidolas Valsts ģimnazijā, lai novadītu sporta stundu. “Pirmā cīņa man bija meža,” skolēniem atklāja Mairis Briedis. “Tur bija tā: divi mani tur, trešais – sit. Paldies Dievam, es tajā cīņā vinnēju.”

BRĀĻIEM REIŠUĻIEM DUBULTUZVĀRA KATALONIJAS MOTOKROŠĀ

Gatavojoties sezonas atbildīgākajiem startiem, Spānijā, Katalonijas motokrosa čempionātā startēja latviešu motosportisti Kārlis Alberts Reišulis un Jānis Mārtiņš Reišulis, kuŗi bija pārliecinoši labākie un izcīnīja pirmās divas vietas.

Almenaras trasē konkurenci latviešiem sagādāja pārsvarā vietējie sportisti, taču mūsējie pierādīja, ka ir ātrākie. Abos braucienos droši uzvarēja pieredzējušākais no brāļiem, Kārlis, bet Jānim nācās veikt ne vienu vien apdzīšanu, lai abas reizes finišu sasniegtu otrajā pozīcijā.

P. Karlsons

PAZIŅOJUMI

VĀCIJA

Virzburgā, *Deutschhauskirche, Am Schottenanger 2*, sestdien **11. decembrī** plkst. 13:30 paredzēts Adventa dievkalpojums. Māc. Rolands Eimanis. Ja vien būs iespējams, pēc tam vēl pakāvēsimies kopā draudzes telpās.

Oldenburgā, Ohmstedes baznīcas draudzes namā Butjadinger Str. 59, **19. decembrī** plkst. 11:00 Adventa dievkalpojums. Kalpoja L. Urdze, pie ērģelēm Dr. A. Rosenbergs. Draudzes nama apmeklētājiem jāievēro epidemioloģiskās drošības 2G prasības un ir jāvelk FFP2 maskas. "Eglīte" diemžēl nenotiks.

LATVIJA

Advents – Baznīcas gada sākums. Gaidām Kristus atnākšanas brīnumu. Šogad atzīmēsim šo gaidīšanas laiku kopā, pulcējoties četros Adventa dievkalpojumos:

PĒRK

"Craftwood" PĒRK MEŽA ĪPAŠĪBĀS MUS visā Latvijā, cena no 10000 Eur/ha. Samaksa darījuma dienā. Tāl. 26360308.

PAKALPOJUMI

Siltināšana ar ekovati, termoplastu un gaidīšanas laiku kopā, pulcējoties četros Adventa dievkalpojumos:

PĒRKU ZEMI

Tāl. +371 20151111

PĒRKAM lauksaimniecības ZEMI

Latvijā jebkādā stāvoklī, sākot no 5 ha un vairāk. Tāl. +371 29570026.

Ceturtais Advents – svētdien, **19. decembrī** 13.00 (tikai Zoom) **Ziemassvētku dievkalpojums** notiks **piektdien, 24. decembrī** 11.00 (klātienē un Zoom). Dievnamā Akas ielā 13 tiksīmies "zaļajā režīmā" – ar kovid sertifikātiem, un izmantosim sejas maskas.

Kā vienmēr, varat sazināties ar draudzi: valde@redraudze.lv.

*Dzīvo labi, dzīvo mīļi
Saules mūžu nedzīvosi.
Ļūdeniņš, akmentiņš
Tie dzīvos saules mūžu.
/ t.dz.*

SILVIJA BERGS

dz. Plensners

Dzimusi 1930. gada 13. martā Rīgā,
mirusi 2021. gada 9. septembrī Stokholmā

Mīlestībā piemin
māsas dēls Juris Strante ar ģimeni
Stokholmā

LATVIAN
BOOK CLUB

CEĻĀ PIE LASĪTĀJIEM

Silviya Grigule Džonsa
Un ko nu?!

Grāmatas "Un ko nu?!" autore Silviya Grigule Džonsa ir Īrijas veclatviete, Zaļajā salā nokļuvusi līdzīgi citiem latviešu bēgļiem pēc Otrā pasaules kara. Māte sešiem bērniem un 13 mazbērniem, Īrijas latviešu vidē atsau-

cīga ar savu pieredzi un zināšanām. Viņas grāmata ir vērtīgs mazāk zināmas latviešu trimdas stāsts, balstīts faktos. Šī ir vien otrā grāmata par latviešiem Īrijā, kur joprojām mīt un darbojas ievērojama latviešu kopiena.

Grāmata sarakstīta aizraujošā vēstījumā, balstīta faktos, atklājot arī vēsturisko un specifisko laikmeta fonu. Tapusi pēc 13 gadus vecās mazmeitas rosinājuma, tāpēc sarakstīta valodā, kas saprotama arī pusaudžiem.

Grāmatu var iegādāties redakcijā, apgāda mājaslapā www.laikagramata.lv, kā arī Latvijas grāmatnīcās

PASAULES
BRĪVO
LATVIEŠU
APVIENĪBA
KULTŪRAS FONDS

Grāmatas izdošanu atbalsta PBLA Kultūras fonds